

RAIVA AJA

(THE PIONEER)

Keskiviikkona, elokuun 17 - Wed. Aug. 17, 1988

FINNISH AMERICAN WEEKLY

84 vuosikerta LXXXIV No. 32 45 cents

Seminaarilaiset yhteiskuvassa Fitchburg State Collegen kirjastorakennuksen edustalla. Istumassa edessä Kathleen Jonas; polvilla vas. Laila Young, Sharon Macknight, Laura Hanscomb, Catherine Summ, Donna Dickert, Abner Jonas, Mark Mellin ja opettaja Seija Levelä-Johnson; seisomassa ensimmäisessä rivissä vas. Vera Linnansalo, Marie Fowler, Kim Aalto, Mary-Louise Pick, June

Michaelson, Eloise Maki, Lois Munch, Alton Werronen ja Donald Kilpelä; toinen rivi vas. Tauno Aalto, W.W. "Finny" Martin, Mary Sakowicz Eichholz, James Sloan, Robert Hourula, Ken Rimey, Erik Talvila, Suomi-Seuran johtokunnan puheenjohtaja Pertti Pesonen ja Mark Greeley; ylhäällä vas. opettaja Sirpa Tuomainen, Diana Halow ja opettaja Eija Ojala.

Suomen kieli ja kulttuuri kiinnostaa

FITCHBURG, MA - Juuri päättynyt Suomi-Seuran sponsorioima Suomen kielen ja kulttuurin jatkoseminaari osoitti Pohjois-Amerikan mantereella olevan monia toisen ja kolmannen polven amerikansuomalaisia, jotka ovat kiinnostuneita esi-isänsä kielestä ja kulttuurista.

Viime viikolla pidettyyn 6-päiväiseen jatkoseminaariin saapui 26 osanottajaa. Nuorin oli 18, vanhin 70 ylittänyt. He olivat matkanneet Fitch-

burgiin Kanadasta, Alaskasta, Kaliforniasta, Minnesotasta, Michiganista, Ohiota, Illinoisista, Virginiasta, Marylandistä, Connecticutista, New Hampshirestä ja eri puolilta Massachusettsia.

Elok. 8. - 13. päivinä Fitchburg State Collegen tiloissa pidetyn seminaarin sponsorina toimi Suomi-Seura r.y.

Suomi-Seura on vuonna 1927 perustettu aatteellinen kansalaisjärjestö, jolla on lähes 85,000 jäsentä eri puolilla

maailmaa.

Seura vahvistaa ulkosuomalaisten yhteyksiä Suomeen ja suomalaiseen kulttuuriin ja vaalii myös heidän etujaan edistään samalla Suomen siteitä ulkosuomalaisiin.

Vuodesta 1974 lähtien Suomi-Seura on järjestänyt suomen kielen ja kulttuurin seminaareja ulkosuomalaisille nuorille. Seminaareissa opiskellaan suomen kieltä ja kuunnellaan luentoja Suomen yhteiskunnallisista oloista.

Nyt järjestetty jatkoseminaari oli kolmas järjestyksessä. Sitä edelsivät vuosina 1984 ja 1986 Duluth, Minnesotassa pidetyt jatkoseminaarit.

Suomi-Seuran johtokunnan puheenjohtaja Pertti Pesonen toimi seminaarin hallintojohtajana.

Kaikki kolme opettajaa ovat syntyneet Suomessa. Kaksi, pääopettaja Seija Levelä-Johnson ja Sirpa Tuomainen, ovat kuitenkin asuneet Yhdys-

valloissa jo jonkin aikaa. Kolmas opettaja Eija Ojala oli Helsingistä.

Suomi-Seuran hallintosihteerin Auli Talven ja Seija Levelä-Johnsonin tehtävänä oli huolehtia seminaarin ohjelmasta ja toiminnasta.

Kieltä opiskeltiin kolmessa eri ryhmässä. Fitchburg State College oli myöntänyt kurssista kolme "credit"-pistettä. Kolme seminaarilaista suoritti

jatkuu sivulla 3

This week in

THE FINNISH-AMERICAN

RAIVA AJA

pages 8-10

- Tarmo Hannula resigns from FinnFest USA board
- Finlandia Foundation charts new course
- Summer trek
- 'Magic in the air'

Sisäsivuilla:

- Matti Salmisesta vuoden taiteilija sivu 2
- Connecticutin kulmilla sivu 4
- Floridan kuulumisia sivu 5
- Fitchburgin ympäristö sivut 12 & 13
- Suomesta ja suomalaisista sivut 14 & 15

A special offer for new subscribers!

Three months for five bucks! Whether you read Finnish or English, *Raivaaja* will keep you in touch with your roots, current Finnish American activities and events in Finland. Subscribe now!

Name _____

Address _____

Note: This offer is limited to new subscribers only and expires on September 30, 1988. Regular rates are \$20.00 a year, \$13.00 for six months, and \$9.00 for three months.

Kieli ja kulttuuri esillä seminaarissa

Viime vuosina yhä useammin olemme kuulleet keskusteltavan ja mahdollisesti olemme itsekkin keskustelleet Suomen kielen ja kulttuurin katoamisesta Pohjois-Amerikan mantereelta.

Tänne suuntautuva siirtolaisuus on supistunut lähes olemattomiin. Vanhempi polvi on ikääntynyt, monet jo poistuneet keskuudestamme. Suomen kielen taito nuoremman polven keskuudessa on melko vähäistä. Sanotaan, että suomen kielellä ei juuri ole käyttöä Pohjois-Amerikassa.

Sanotaan mitä sanotaan ja puhutaan mitä puhutaan, mutta totuus on, että Suomen kieli ja kulttuuri ovat elossa Pohjois-Amerikassa. Tämä seikka selvisi ainakin kaikille niille, jotka seurasivat tai osallistuivat elok. 8. - 13. päivinä pidettyyn Suomi-Seuran Suomen kielen ja kulttuurin jatko-seminaariin Fitchburg State Collegessa.

Kieltä opiskeltiin kolmella eri tasolla ammattitaitoisten opettajien johdolla. Kaikki oppilaat olivat jo aikaisemmin perehtyneet suomen kielen alkeisiin. Suurin osa oli osallistunut Suomi-Seuran Suomessa pitämille kielikursseille ja monet myös Duluthissa kahdesti pidetyille jatko-seminaareille.

Suomi-Seuran ulkosuomalaisille järjestämät Suomen kielen ja kulttuurin seminaarit ovat erittäin suosittuja. Hakijoiden lukumäärä sen kun nousee vuodesta toiseen, ja monet joudutaan kääntymään pois. Ainakin toistaiseksi kurssilaisten lukumäärä on pitänyt rajoittaa "yhteen linja-autolliseen", kuten Suomi-Seuran johtokunnan puheenjohtaja Pertti Pesonen asian ilmaisi.

Amerikansuomalaiset saattavat tuntea kuuluvansa "näkyvämmään" etniseen ryhmään Yhdysvalloissa. Kielemme on muille vierasta, esiisemme maa lähes tuntematon. Suomea koskevia uutisia ei juuri löydä yhdysvaltalaisista sanomalehdistä.

Tästä huolimatta me suomalaiset olemme tärkeä, joskin pieni osa, Yhdysvaltain kulttuurillisesta kokonaisuudesta. Yhdessä muiden, pienempien ja suurempien, etnisten ryhmien kanssa me muodostamme tikkään amerikkalaisen kulttuurin. Me olemme yksi pieni tilkku isossa tilkutäkissä, Jesse Jacksonia lainataksemme.

Suomi-Seura tekee ensiarvoista työtä Suomen kielen ja kulttuurin levittämiseksi maailmalla. Vaikka seuran järjestämien seminaarien osanottoluvut eivät ole päättä huimaavia, niillä on suuri merkitys. Jokaisen kurssilaisen kautta tieto leviää koti- ja ystäväpiiriin. Täten välillinen osanottajamäärä nousee satoihin, vuosien mittaan jopa tuhansiin.

RAIVA AJA

(THE PIONEER) - Established 1905
(UPS 454-580)

Second class postage paid at Fitchburg, MA

Published weekly except the first week in August, and the last week in December by Raivaaja Publishing Co., 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Postmaster: Send address change to Raivaaja, P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600.

EDITOR Marita Cauthen
BUSINESS MANAGER Jonathan Ratila

RAIVA AJA PUBLISHING COMPANY
Incorporated 1905

Mailing address: P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600
Office and Bookstore: 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Hours: Weekdays 8:30 am to 4 pm

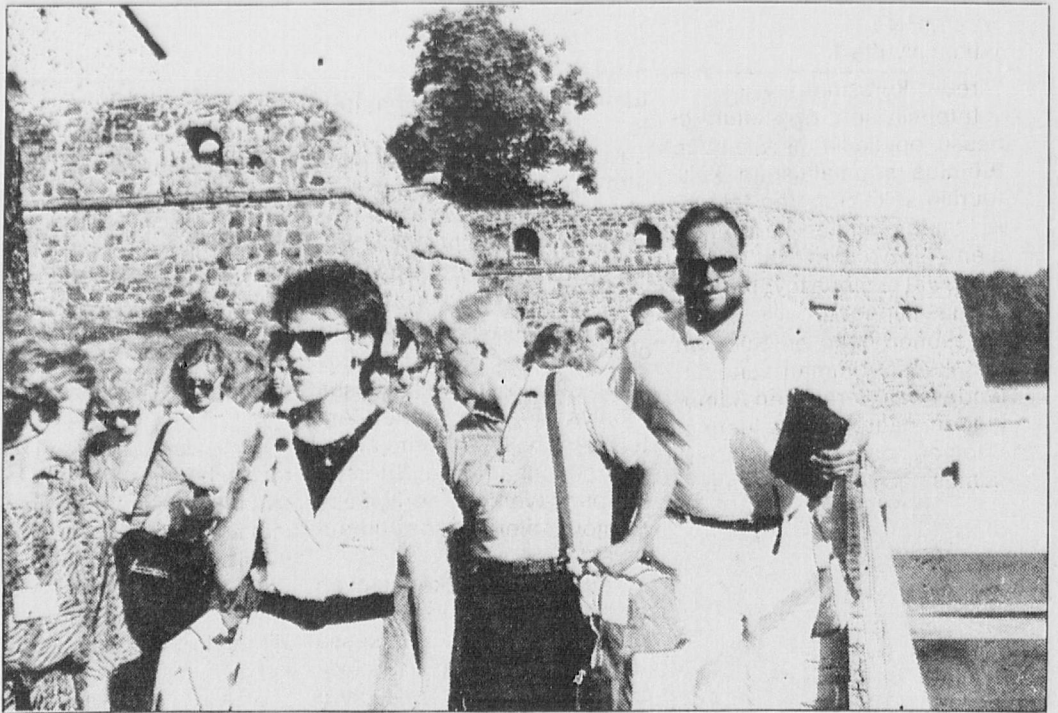
TELEPHONE (508) 343-3822

SUBSCRIPTION RATES:

USA: 12 mo. - \$20.00; 6 mo. - \$13.00; 3 mo. - \$9.00
OUTSIDE USA: 12 mo. - \$24.00; 6 mo. - \$17.00

Advertising rates available upon request

Advertising deadline is the Monday before the Thursday the ad is to appear. Raivaaja Publishing Co. assumes no financial responsibility for typographical errors or omissions in advertisements. It will reprint without charge that part of the advertisement which is incorrect. Claims must be made within one week of Publication. Credit is made only for the first insertion.

Matti Salminen valittiin Savonlinnassa vuoden taiteilijaksi.

Matti Salmisesta vuoden taiteilija

"Ajatella, että Turusta asti. . . ."

SAVONLINNA - Matissa yhdistyy kolme ominaisuutta: työmies, taiteilija ja ihminen. Hyvä työmies arvostaa toisen työtä ja omaa ammattiaan. Tähän työn arvoitukseen **Matti Salminen** on oppinut Turun telakalla mallipuuseppänä ollessaan.

Näin kuvaili Savonlinnan Oopperajuhlien valtuuston puheenjohtaja **Eero Rantala** vuoden taiteilija Matti Salmista. Juhlai vietettiin juhlanäytönnön, "Lentävän Hollantilaisen" ensi-illan jälkeen.

Matti Salmiselle Dalandin rooli tässä Wagnerin oopperassa on yksi hänen lempirooleistaan. Norjalaisen laivanvarustajan ja kapteenin rooli sopi tälle Turun sataman puuseppätyömiehele: 20 vuotta kestänyt huikea ura palkittiin ansaitusti-vuoden taiteilijan tittelillä. Tänä päivänä Salmisen hallitsee "lonkalta" noin 50 roolia.

Paitsi taiteilijana, myös oopperajuhlien hallintoon jo vuosia kuuluneena Salminen on ollut kehittämässä Savonlinnan oopperajuhlia ja kertoi

niiden olevan nyt hyvällä mallilla.

Kiitospuheessaan hän lupasi edelleenkin olla mukana niin kauan kuin häntä katsotaan tarvittavan. Itse hän kertoi tarvitsevänsä suomalaisia ystäviä ja kolleejojaan aina.

Saksalainen kollega, nyt Savonlinnassa Hollantilaisen roolin laulanut tenori **Hartmut Welker** luonnehti Mattia, että tämä "der finnische Riese", suomalainen jättiläinen, on mainio työtoveri.

Viimeksi he olivat esittäneet yhdessä "Hollantilaista" Wienissä helmikuun 15. päivänä tänä vuonna, joka oli ollut Euroopan historian merkittävien päivä. Welkerin perheen tytär syntyi silloin.

Muuten Welker sanoi, että hän toivoo aina näyttämöllä näiden suomalaisjättien pyytävän noin kahdeksan metrin etäisyydellä, ettei koero korostuisi niin paljon.

Vuoden taiteilijan tittelistä Matti Salminen itse totesi, että hänen rintansa on täynnä liikutusta ja ylpeyttä. Vuonna-67 kuoropoikana oopperajuhlilla alkanut ura on ollut pitkä ja antoisa. Erityisesti Salmi-

sen sydäntä lämmitti kuulla, että katsomossa oli istunut runsas joukko turkulaisia - nähtävästi osa entisiä koulutovereitakin.

-Ajatella, oliko todella Turusta asti tultu, kysäisi vuoden taiteilija ja liikuttui silmin nähdessä. Saatuaan terveiset mm. entiseltä naapurin työltä, joka muisteli, miten he ennen lapsena leikkivät kymmentä tikkua laudalla ja vähän kiusasivatkin Mattia, tämä tokaisi, että saattaisi se kymmenen tikkua laudalta vieläkin onnistua. Hommatkoot paksu-
man lankun niin katsotaan. . .

Sanoi tämä aina ystävällisesti hymyilevä suomalaisjätti, joka liikkuu näyttämöllä kuin rauhallinen isähaamo. Näin helteellä hän pulahtaa Savonlinnan vesiin ja näyttää uidesaan melkein Saimaan norpalta, ja nauraa kaksi ja puoli metriä leveän naurunsa kuultuaan vertauksen.

Mutta Salmisen Matti ei ole häviävä luonnonvara vielä moniin vuosiin. Viimeinen merkintä kalenterissa on vuodelle-93. Niin että semmoisia jättejä sieltä Turun satamasta lähtee. Salminenkin pelaa lentopalloa.

Sirkka Hytönen
(TP)

Nimipäivät

Elokuun 26 p. Ilma, Ilmi
Ilmatar
Elokuun 27 p. Vilja, Rauli
Elokuun 28 p. Tauno
Elokuun 29 p. Iina, Iina
Elokuun 30 p. Eemil, Eemeli
Elokuun 31 p. Arvi
Syyskuun 1 p. Pirkka

Lahjoituksia Raivaajalle

TUKEMISRAHASTO 1988: Yhteensä: \$1,969.00

Toivo Heiskasen muistolle
Anni ja Arvi Harju, Westminster, MA \$10.00
Hilma Leppänen, Westminster, MA \$5.00
Fanny Tonroos, Westminster, MA \$2.00

Kiitos lahjoittajille!

SUOMEN ...

jatkoa sivulta 1

"credit"-kurssin.

Intensiivisen opiskelun ohessa oppilailla oli tilaisuus tutustua suomalaiseen kulttuuriin sekä Suomen talous- ja taide-elämään erilaisten luentojen välityksellä. Luennot olivat avoinna myös muille asiasta kiinnostuneille.

Pesonen, joka on Suomen toiseksi suurimman sanomalehden, tamperelaisen Aamulehden, päätoimittaja luennoi Suomen poliittisesta järjestelmästä ja nykytilanteesta.

Pertti Pesonen

Hänen puheensa ei puuttunut Suomen ulkopoliittikaan, vaan selvensi Suomen hallituksen rakennetta, koos-

tumusta ja toimintaperiaatteita.

Pesosen luento osoitti mm., että Suomen hallituksen historiaan mahtuu vain kolme vaemmiston enemmistökautta.

Pesonen muistutti, että Suomi oli ensimmäinen Euroopan maa, mikä antoi naisille äänioikeuden.

Iiro Tainio, New Yorkissa toimivan Finnish Trade Centerin kaupallinen johtaja, valisti seminaarilaisia Suomen kaupankäynnistä, erityisesti Pohjois Amerikkaan suuntautuvasta.

Tainio sanoi Alkon olevan ainoan todellisen valtiomonopolin Suomessa. Kaikessa muussa kaupankäynnissä yksityisyritykset näyttelevät merkittävää osaa.

Toisen maailmansodan jälkeen 1950-luvulla Suomi tulio tunnetuksi arvostetun designinsa ansiosta. Seuraavalla vuosikymmenellä, 1960-luvulla ryhdyttiin kehittämään tuotantoa, erityisesti vaatetus- ja kirjapainoteollisuutta.

1970-luvulla firmat panostivat tutkimuksiin ja "know-how" -informaatioon. Tällä vuosikymmenellä pienet high tech -firmat ovat vallanneet maailman markkinoita.

Iiro Tainio

Viime vuonna Suomi investoi 3 biljoonaa Suomen markkaa ulkolaisiin firmoihin. Suomalaisilla yhtiöillä on yli 1,200 ulkolaista sisaryhtiötä, niistä 350 Yhdysvalloissa. Lukumäärä on kaksinkertaistunut viimeisten viiden vuoden aikana.

USA on Suomen viidenneksi suurin kauppakumpani. Neuvostoliitto, Länsi-Saksa, Ruotsi ja Iso-Britannia ovat ensimmäisinä.

Paperituotteet ovat ehkä tunnetuimpia Yhdysvaltoihin tuotavista suomalaistuotteista.

Monet muut suomalaistuotteet löytävät tiensä amerikkalaismarkkinoille, emme vain tiedä, että niiden valmistusmaa on Suomi. Esimerkiksi kaikki lentokenttien ja Valkoisen Talon turvallisuuslaitteis-

tot on valmistettu Suomessa. Ilmatieteelliseen tutkimukseen käytetty suomalainen laitteisto, samoin sukellustietokoneet ovat alojensa huippuja. Listaa voisi jatkaa pitkälle.

Suomi tuo Yhdysvaltain markkinoille insinööritaitonsa ja hakee täältä markkinointitaitoja.

Luentonsa lopuksi Tainio sanoi haluavansa tuoda suomalaista SISU:a USA:n markkinoille, mutta sanoi sen myös maksavan...

Yorkin yliopistossa Torontossa brittiläistä ja amerikkalaista runoutta ja proosaa opettava Seija Paddon luennoi Suomen visuaalisesta taiteesta ja kirjallisuudesta.

Tampereella syntynyt ja kasvanut Paddon on asunut jo pitkään Kanadassa, mutta seuraa tarkasti suomalaista kirjallisuutta, jota hän on myös kääntänyt englanniksi.

Hän sanoo tuntevansa itsensä yhä edelleen ehdottomasti suomalaisena. "Jotain täysin peruuttamatonta on tapahtunut. Perus, minkä kanssa identifioin, on suomalaista," hän selitti.

Paddonin mielestä Suomessa toimitaan väärin asettamalla brittiläinen englantia aina etusijalle. Sitä seuraa amerikan-englantia ja sitten vasta kanadan-englantia.

Hän sanoi pahoittelevansa suuresti sitä, että niin vähän suomalaista kirjallisuutta on tehty tunnuksi Pohjois-Amerikassa.

"Huomattavasti enemmän pitäisi saada markkinoille," Paddon totesi.

Paddonin luennon aihe käsittelee 1980-luvun taidetta ja kirjallisuutta. Tuotanto on niin

Seija Paddon

runsasta, että hänen mielestään sitä voisi verrata namusilla täytettyyn lasipurkkiin: sitä kun ravistelee ja avaa, niin aina löytyy uusia makeisia.

Aitoja murretaan jatkuvasti, mykyinen visuaalinen taide tarjoaa katsojille aktiivisempaa roolia, heitä kehoitetaan osallistumaan sekä taiteen luomiseen että tulkintaan.

Emme ole enää vain sivustaseuraajia, meidän tulee osallistua. Tämä puolestaan johtaa parempaan itsetuntemukseen.

Samaa on havaittavissa kirjallisuudessa. Nykykirjallisuus panee lukijansa ajattelemaan. Tulkinta tekee lukijasta tavallaan kirjailijan.

Uusia muoti- ja tyyliuuntauksia syntyy jatkuvasti, mutta suurin osa suomalaisesta kirjallisuudesta noudattelee tänäkin päivänä perinteisiä normeja.

Kaikkia luentoja seurasi vilkas "kysymys ja vastaus" -tuokio, minkä aikana oppilailla oli tilaisuus perehtyä aiheisiin yksityiskohtaisemmin.

Suomen Washingtonin suurlähetystö oli järjestänyt myös Fitchburg State Collegen tiloissa illanvieton, minkä puitseminaarilaisilla oli erin-

jatkuu sivulla 5

Päättäjäispäivänä kukin ryhmä esitti oman ohjelmansa toisetn iloksi. Yllä alkeisryhmä esitysvuorossa.

Fitchburgin Kalevaisten Huvilalla Fort Pondin rannalla jenkattiin joukolla.

Tässä valmistaudutaan saunomaan ja uimaan Kaleva Huvilalla Lancasterissa.

SOAPSTONE

Lähetä minulle korvauksetta
TuliKivi-lehti 1988.

NIMI _____
OSOITE _____
PUHELIN _____

TULIKIVI

The New Alberene Stone Company Inc.
P.O. Box 300, Schuyler, Virginia 22981 USA
tel. 804-931-2228, 804-931-2677

Hannu Tamarack Lodgella

Hannu Mäkipuron elokuun illan ulkoilmakonsertti oli Voluntownin kesätapahtuma. Kuka muu olisi saanut yli 300 ihmistä liikkeelle Tamarack Lodgella pienessä Voluntownin kylässä. Paikka on tietenkin ainutlaatuinen juuri tällaiselle ulkoilmatapahtumalle, jota tällä kertaa edelsi kanarabeque pihapiirustossa.

Illan hämärtyessä alkoi pihanurmikko täyttyä kuulijoista, joita oli tullut myös monista ympäristövaltioista. Markku Mäkipuron johtama "Sapphire"-yhtye soitteli alkumusiikkia monien värivalojen loisteessa.

Tamarackin tytöt tarjoilivat drinkkejä konserttia varten tehdyissä T-paidoissaan, ja ilmanhaltijat suosivat Hannua; oli mukavan viileä elokuun ilta.

Paikan omistaja Carl Anderson esitteli Hannu Mäkipuron ja tervehti yleisöä. Valokiilan ohjaamana, hienon harmaassa puvussaan kiiretti Hannu

lavalle ja monipuolinen konsertti alkoi.

"Neljä nuorta Galaxie-laulajaa täydensi orkesteria hienosti, Markku Mäkipuro hallitsi soittimensa varmuudella sekä lauloi isänsä mukana molempien sävellyksiä, amerikkalaista viihde- ja countrymusiikkia, sekä suomalaista kansanmusiikkia. Lahjakkaita "Sapphire"-soittajia oli ilo katsella ja kuunnella.

Hannun esiintyminen ja ääni olivat hiottua ja varmaa työtä. Tällä kerralla tuli mieleen, että edelliset neljä konserttia olisivat voineet olla kuin kenraaliharjoituksia tämän kesäiselle. Ei tuntunut minkäänlaista epävarmuutta tai lipsahdusta.

Hannuhan on tunnetusti mies, joka laulaa mitä syvimällä tunteella ja on lähellä yleisönsä. Tamarack Lodgea ympäröivä luontokin tuntui olevan osana tätä musiikitapahtumaa.

Onnittelijoiden jono muo-

Hannu Mäkipuro viihdytti yleisöä illan hämärässä.

dostui heti konsertin jälkeen Hannun ja Eilan ympärille. Näkyi, että kuulijat olivat enemmän kuin tyytyväisiä. Yleisön joukossa olleet amerikkalaiset asiantuntijat ovatkin ehdottaneet, että konsertti uusittaisiin Suomen ja Amerikan ystävyysvuoden merkeissä muilla paikkakunnilla.

Konsertti päättyi yleisön ja

esiintyjien yhteislauluihin "Kotimaani omi Suomi" sekä "God bless America".

Onnea ja siunausta menestyvälle musiikkimiehellemme Hannu Mäkipurolle, joka niin paljon on tehnyt ja jatkuvasti tekee suomalaisen kulttuurin eteen.

Iltaa jatkettiin Tamarack Lodgen tiloissa tanssin mer-

keissä. Talon omat Carl ja Dennis Anderson soittivat aluksi, jonka jälkeen Hannu, Mark ja kaikki soittajat ja laulajat jatkoivat ammukolmeen asti. Hyvää kesämieltä toi tämä tapahtuma pitkäksi aikaa.

Anja Laurila

Sana sieltä - Toinen täältä

Lapsuuteni Viipurissa, Punaisenlänthen torilla, mummot, kädet massun päällä ristissä, pelottelivat toriväkeä maailman lopulla. Kuuleman mukaan Titanikin vaipeassa Atlantin aaltoihin alkoivat mummot jokapäiväisen pelotellun jos tapahtui jotain tavallisuudesta poikkeavaa.

Nyt näyttää siltä, että ihmisen tuhoaa itsensä ja maailmansa, joten oikeassa taisivat mummot olla. Tiedemiehet ovat vuosia varoittaneet saasteista, mutta kuuroille korville. Nyt alkaa totuus näkyä.

Suurten kaupunkien satamat ovat "mustan majoneesin" saastuttamat ihmis- ja eläinjalteilla, tehtaitten kemikaaleilla ja muulla roskalla. Samoin järvien rannat ja jokien suut ovat "vihreän majoneesin" peittämät ja estävät elämän tärkeän hapen pääse-

mästä veden alaiselle elämälle.

Kuolleita kaloja ajautuu rantaan, sairaaloiden käytettyä kalustoa, bakteereja ja muuta jätettä heittää meri takaisin ihmisille. Uimarantoja on pitänyt tänä kesänä sulkea. Puhdistus maksaa satoja biljoonia dollareita. Saas nähdä jos rahat siihen löytyvät?

Ei kaksi kättä riitä pyyhkimään hikeä, kun on viikko viikon jälkeen mittari ollut 90 asteen korkeammalla puolella. Kylmän roiskisti tiedemiehet ilmoittavat, että maailman ilmasto lämpenee. On saastutettu ja kaasutettu avaruuksiin. Sinne kertyy niin kutsuttu "Greenhouse effect", joka vangitsee auringon säteet ja ilmasto lämpenee.

Niin, mitäs sitten, kun etelä- ja pohjoisnavan jäävuoret lähtevät liikkeelle ja sulavat! Silloin on yhdestoista hetki alkaa rakentaa taas Noakin arkia tai nykyaikaisittain "Love Boat"ia ja seilata maapallon ympäri navalta navalle kaiken jätteen aalloilla!

Joka kerta kun käynnistän Pollen, sanoo omatunto, että Pollenkin kaasut lähtevät avaruuteen ja ovat lisäämässä saastetta. Olisi viisaampaa pitää kuroilla kulkeva Polle,

mutta mistä sitä löytyisi kauran kasvatusalaa kun tienvieret ja niityt alkavat olla taloja ja "condoja" täys.

Meitä ihmisiä nyt on totta toisen kerran liikaa. Lännellä vallitsee kuivuus, kuumuus ja metsäpalot riehuvat, ehkä mummojen maailman loppujuttu toteutuu?

Ei se nyt vielä suurta pelkoa herätä. Kesästä nautitaan ja pitoja pidetään. Mekin aloitimme juhlimisen Hartfordin Korhosilla, sieltä loikimme Lindeenille, Lundstedille, Ainolle, Oskarille, Pietilälle, Longille ja sitten olikin suuri juhla Aura haalilla Elma Kallio-Andersonille. Siellä oli Longin ja Andersonin sukupuuta ja jälkikasvua sekä Voluntownin "kermää".

Käytiin vielä Aseveli Ryhdin piknikissä Martiinien pihamaalla, jossa vallitsi oikea reilu perhe tunnelma. Floridasta olivat mukana Hilka ja Torsti Laine sekä Lola ja Eino Piekkola. Meitä tuli tervehtimään Rauno Aromäki, Floridan suomen kielisen radio-ohjelman toimittaja ja iästui Voluntownin maisemiin ja rauhaan.

DANIELSON OIL CO.

ATLANTIC Polttoöljyä
Recapping

Commerce Ave.
DANIELSON, CT.

Imatra Seura

740-40 St. Brooklyn, N.Y. 11232
Puhelin 212-438-9426

Veikko Laiho, puh.joht.

SAUNA TILAUKSESTA

**SUOMALAINEN
PAIKANVÄLITYSTOIMISTO**

HILDA KOTILA ja

VIRGINIA KOTILA MUHLBERG

Hyviä paikkoja saatavana.
Soittakaa (212) 288-6562
tai kirjoittakaa osoitteella:

**FINNISH EMPLOYMENT
AGENCY INC.**

206 East 85th St.
New York, N.Y. 10028

**Suomen
Pääkonsulinvirasto**

Finland House
540 Madison Avenue
New York, N.Y. 10022
Puh. (212)832-6550

Pääkonsulivirasto on kesäkuukausina (kesä-, heinä- ja elokuussa) avoinna yleisölle passi ym. asioissa maanantaista perjantaihin klo 10-1 välisenä aikana.

THE FINLANDIA FOUNDATION
Metropolitan Chapter, Inc.

Meetings every 2nd Friday of the month, from Oct. through May

593 Park Ave. at 64th St. NYC
P.O. Box 2590

GRAND CENTRAL STATION,
New York, N.Y. 10017

Chicken Barbecue

Saturday, August 27, 3-6 pm.

Sampo Hall
Rt. 169, Canterbury, CT

Sponsored by
Finnish American Heritage Society

\$6.50 adults \$3.00 children under 12

Tickets available in advance from members
and also at the door.

**The Robert H.
Auchmoody Funeral Homes**

Main Street Fishkill, N.Y. Tel. 896-6166

TILLINGHAST - Hautaustoimisto

Danielson, Conn. Central Village
Tel. 774-3284 Tel. 564-2147

EDW. C. HALVORSEN, INC.
FUNERAL DIRECTORS

5310 Eighth Avenue, Brooklyn, N.Y. 11220
In continuous service to the community since 1849

Floridan kuulumisia

New Port Richey, Fla.

Tervehdys!

Tällä kertaa olen Michigani. Kuitenkin olen kosketuksessa henkilöiden kanssa Floridaan saadakseni uutisia sieltä.

Kuolemia on ollut useita:

Mae Peltto, pitkäaikainen paikkakunnan asukas kuoli 80 vuoden ikäisenä kesäk. 23. p. Wispering Pines lepokodissa pitkän sairautensa jälkeen.

Kaipaamaan jäi tytär, tytärpuoli, neljä veljeä ja sisko.

Hän tuli Floridaan Bridgeport, Conn:sta. Hän oli jäsen suomalaisessa klubissa ja kuului Faith Lutheran kirkon seurakuntaan.

Russell Nels Niva, 75 vuoden ikäinen kuoli kesäk. 28. p., kotona pitkän sairautensa jälkeen. Hän tuli Floridaan Chicagosta ja oli suomalaisen klubin ja Moose Lodgen jäsen.

Kaipaamaan jäi vaimo Ellen, kaksi poikaa Russell, Waukegan, Ill. ja George, Bowling Green, Kentucky, viisi lasta ja

yksi lapsenlapsen lapsi.

Jorma Meriö, 75 vuoden ikäinen, kuoli kotona pitkän sairautensa jälkeen. Hän tuli Floridaan Negauneesta, Mich. Hän oli vuosia ollut hyvin huonokuntoinen, Kesäkuussa hänelle tehtiin sydänleikkaus, mutta siitä ei ollut apua. Hän oli aina välillä kotona Lempiin hoidossa ja taasen sairaalassa. Hän oli suomalaisen klubin jäsen.

Kaipaamaan jäi vaimo Lempi ja laaja tuttavapiiri.

Mrs. Arthur (Alma) Törmälä, entinen New Port Richeyn asukas, kuoli Lake Worthin lepokodissa. Molemmat Arthur ja Alma olivat samassa hoitolassa. Arthur kuoli keuhkokuumeeseen.

Tulivat Floridaan Portage Entryistä, Chassell Mich:sta vuosia sitten.

Kaipaamaan jäi kaksi tyttöä ja poikaa; Fern ja Barbara Floridassa ja Irving ja Carl Washingtonin valtiossa; lasten lapsia; sekä veljet Edwin Alas-

kassa ja Wagner Eskelin Michiganissa.

Elsie Lecelieus, 74 vuoden ikäinen, kuoli heinäk. 12. Hän oli vuosia Floridaan talviasukas. Muutti Keewana Bay Mich:sta. Oli niin huono kuntoinen, että viimeisten kahden vuoden aikana ei jaksanut tulla Floridaan. Asui poikansa Ray Lecelieusin luona Elm Hurst, Ill:ssa, missä hänet haudattiin viime lepoon.

Kaipaamaan jäi poika Ray ja lastenlapsia. Oli jäsen Faith Lutheran seurakunnassa New Port Richeyssä. (Hän oli myös Chassellin Faith Lutheran seurakunnan jäsen).

Muistopalvelu oli Chassellissa 15. päivä heinäkuuta.

Otamme osaa kaikkien näiden perheiden suruun.

Hieman lyhykäisiksi jäivät tiedot, mutta jos syksyyn odotan, kun menen takaisin Floridaan uutiset ovat jo vanhoja.

Elizabeth Rengo

Finnish-American Rest Home, Inc.
1800 SOUTH DRIVE, LAKE WORTH, FLORIDA 33461-6199

Meillä täällä Floridassa on kesäisin paljon enemmän aikaa itsellemme. Niinpä me voimme nyt lukea niitä kirjoja, joihin emme ole ennestään ehtineet tutustua. Lepokodin kirjakerhossa luemme nyt Hon Suyin "Päivien kimallus" nimistä hienoa kirjaa. Suosittelemme!

Näin kuumana kesänä ulkoilu jää pakostakin vähemmälle, mutta voimistelua ei meidän sovi unohtaa. Täällä kokoontuu voimistelemaan kaksi kertaa viikossa, ja se vasta tekee hyvää, sen ovat reippaat vanhuksemme todenneet. Tottahan omasta kehosta täytyy huolta pitää, eikö totta?

Pian on taas syksy edessä

monine kiireineen, vieraita tulee ja seuraelämä elpyy. On mukava tavata ystävät, tuttavat ja sukulaiset. Lomailijat palaavat taas paikoilleen uusien kokemusten myötä.

Meillä täällä Lepokodin puolella olisi muutama asunto vapaana, joko yksin tai toisen toveriksi. Mikäli olette ajatelleet muuttoa tänne, pyydän otamaan yhteyttä Terttu Mäkeen. Lepokodin puhelin on 588-4333. Hyvä oloa ja elämäniloa.

Lepokotiterveisin
Elina Kuronen

Ps. Saimme juuri surusanomaa, sairaskotimme asukas Arne Norlund kuoli tänään 11 p., 93-vuotiaana. Otamme osaa omaisten suruun.

Lake Worth, Florida

Suomalaisten ilmat kesän aikana ovat lomalla. Viimeksi juhliittiin juhannusta St. Andrews Luteril. kirkossa keskiviikko-iltamissa.

Pastori Mäki näytti videokuvia Suomesta, juhannuksesta otettuja. Kirkolla on uusi \$2,300 maksava televisio ja on kuin olisi todellista.

Mrs. Mäen vaimo Suomesta soitti kauniita pianosooloja. Hän on musiikin opettaja. Sitten alkoi jättäjäkokouksen pannukakkupöydän syönnin kahvin kera ja hauskaa oli kaikilla.

Meinasin unohtaa, pastori Heiman piti puheen, hauskaan ja opettavaan tapaansa, josta yleiä pitää.

Lepokodissa juhliittiin myös juhannusta Annan Majassa. Oli arvokas ja iloinen ohjelma. Charles ja Lillian Hedlund soittivat pianolla ja viululla. Terttu Tressanski lauloi, Terttu Mäki oli hyvä ohjelman esittäjä kuten niin monta kertaa ennenkin. Oli haitarin soittoa (en muista nimiä) ja Savon ukon huumoriesitys ja kahvitarjoilu herkuineen. Nautintorikas ilta kaikille.

Pois muuttaneita ovat Laina ja Waino Nummelin, monivuotisia Lake Worthin asukkaita. Tytär Kirsti otti äitinsä ja 96-vuotiaan isäpuolensa Hanson Massan valtioon.

Nummeliinit ovat Lepokodin "life members" sekä monivuotisia Raivaajan tilaajia. Toivomme paljon onnea hyvän tyttären hoivissa.

Sairautta on; Rauha Markkanen on väliin rullatuolissa ja välillä voi kävellä "walkerin" avulla. Edesmennyt miehenä oli Raivaajan monivuotinen asiamies ja Rauha vielä tilaa lehteä. Hän on suomalaisessa lepokodissa.

Hilja Luukkonen on myös hoidossa, amerikalaisessa hoitokodissa. Sairaus on kestänyt vuosia. Marie Sampi, entinen fitchburgilainen kaatui kotonaan ja käsi loukaantui. Noin kolme vuotta sitten kaupungin auto löi häntä selkään, jota sairasti kauan.

Kaikille toivotan parasta. Ne talvivuodet eivät ole iloisia aikoja vanhoille kun terveys alkaa mennä.

Roy Helanderin artikkelit Raivaajassa ovat olleet aina niin kiinnostavia. Toivon, että hän vielä kauan aikaa jaksaa kirjoittaa.

Tuli mieleeni yksi tapaus kun hän kirjoitti Olavi Arneesta. Tapasimme hänet Aino Syrjälän luona. Sisareni ja minä olimme menossa äitini vanhan tuttavien hautajaisiin Peabody, Mass. ja sanoimme sen Arneelle. Kun hän hyvästeli meitä niin hän sanoi "have a good time now".

Meitä huvitti se, sillä pois mennyt ei ollut läheinen ja näyttelijät ovat erilaisia.

Katri Sword

Lakeside Chapel

Funeral Directors

131 Lakeside Dr.
Lake Worth, Florida

Puhelin 582-6633

ACE HARDWARE

1212 Lantana Rd.
Lantana, Florida 33460

"We stock sauna heaters"

Puh. 585-0247

SUOMEN ... jatkoa sivulta 3

omainen tilaisuus tutustua alueen amerikansuomalaisiin ja heidän toimintoihinsa.

Kulttuuriasioita hoitava konsuli Pirkko-Liisa O'Rourke toimi illan emäntänä, välittäen suurlähetystön tervehdyksen osanottajille. Hän sanoi olevansa mielissään, että Suomen kieli ja kulttuuri kukoistavat täällä.

"Seminaarin osanottajien lukumäärä on todisteena, mikäli todisteita tarvitaan, että Suomen kieli ja kulttuuri yhdistävät jopa Suomen rajojen ulkopuolella," O'Rourke jatkoi.

Virassaan O'Rourke sanoi kohtaavansa nimen Fitchburg lähes päivittäin. Suomessa työskennellessään hän tutustui Raivaajaan, täällä muihin Fitchburgin alueen suomalaisjärjestöihin, joiden työtä hän sanoi pitävänsä ensiarvoisena.

O'Rourke sanoi toivovansa, että kaikki, amerikansuomalaiset, sekä suurlähetystön että konsulaattien henkilökunta ja Suomen viranomaiset ja järjestöt, pyrkisivät yhteistoimin säilyttämään yhteiset perinteet ja arvot.

Viikon aikana opittiin paljon Suomen kielestä, kulttuurista ja Yhdysvaltoihin siirtolaisten mukana kulkeutuneista perinteistä.

Yhtenä iltana päästiin saunomaan ja tanssimaan Fitchburgin Kalevaisten huvilalle. Tervetullut uutinen, sillä seminaariviikko oli helteistä (joka päivä yli 90 Fahrenheit astetta) ja kosteaa säänsä puolesta.

Puulla lämmitetyn saunan löylyistä oli mukava pulahtaa Fort Pondin aaltoiin. Helpo-

jatkuu sivulla 13

Suomi - Seura r.y:n tiedote

Ulkosuomalaisten rintamaveteraanien kuntoutus Suomessa

Myös muualla kuin Suomessa asuvalla rintamaveteraanilla on mahdollisuus saada kuntoutusta Suomessa. Veteraanin nykyisellä kansalaisuudella ei ole merkitystä.

Hakemus

Ulkomailla asuva henkilö voi hakea kuntoutusta Tapaturmavirastolta. Hakemus voi olla vapaamuotoinen ja siihen on liitettävä lääkärinlausunto, josta selvästi ilmenee kuntoutuksen tarve. Lausunto ei saa olla yhtä vuotta vanhempi.

Lääkärin lausunto on ratkaiseva, joten on syytä pyytää lääkäriä laatimaan yksityiskohtainen tilannekuvaus kuntoutuksen tarpeesta. Sisätaudeista on mainittava vain jos ne estävät fyysisen hoidon.

Hakemuksessa on myös mainittava rintamasotilastunus (miehet) tai rintamapalvelustunus (naiset). Mikäli tunnusta ei vielä ole, sitä täytyy ensin hakea.

Lomakkeita saa Suomi-Seuran toimistosta. Osoite on **Suomi-Seura, PL 213, 00171 Helsinki, Finland.**

Kuntoutushakemus ja lääkärinlausunto lähetetään osoitteella **Tapaturmavirasto, PL 69, 00521 Helsinki, Finland.**

Ilmaiset matkat Suomeen

Kuntoutukseen hyväksytyn veteraanin matkat Suomeen

meen maksaa Suomen Kansaneläkelaitos, mikäli henkilö on tullut Suomeen nimenomaan hoitoa hakemaan.

Jos kahden viikon kuntoutukseen liitetään loma, veteraanin täytyy itse kustantaa matkansa.

Peter Lönnberg, 9.8.1988

Etyk kesätauolle

Wienissä jatkuva Etykin kolmas seurantakokous on päättänyt lähteä kolmen viikon kesätauolle.

Ranskan ja Saksan liittotasavalta esittivät neuvottelujen jatkamista ilman loma, jotta päätösasiakirja saataisiin mahdollisimman pian valmiiksi.

Myös niin sanottu N+N-ryhmä eli puolueettomat ja sitoutumattomat, joihin Suomikin kuuluu, vastusti taukoa.

Valtuuskunnat palaavat Wieniin elokuun lopussa. Päätösasiakirjassa on määrä sopia euroopan turvallisuus- ja yhteistyökokouksen jatkosta eli lähinnä eri alojen seurantakokouksista.

Tärkeimpänä pidetään aseidenriisuntakokousta, jonka puitteissa vähennettäisiin tavonomaista aseistusta maanosasta.

Maailman tapahtumia

Yhdeksän vuotta vallanvaihtoon

Hongkong kärsii aivovuodosta

Iso-Britannian siirtokunta Hongkong siirtyy Kiinan Kansantasavallan hallintaan yhdeksän vuoden kuluttua. Hongkongilaisen epäluottamus tuleviin vallanpitäjiin kasvaa jatkuvasti. Aivovuoto on alkanut jo nyt.

Pienessä hongkongilaisessa matkatoimis-
tossa kärsitään vakavista tehokkuusongelmista. Toimis-
tossa työskentelee vain kieli-
taidottomia virkailijoita. Eng-
lantia puhuvat neitokset eivät
ole siirtyneet paremmin pal-
kattuihin tehtäviin, vaan läh-
teneet siirtolaisiksi Aasian
mantereen ulkopuolelle.

Aivovienti on Hongkongin
tulevaisuuden synkin uhka-
kuva. Brittiläisten ja kiinalais-
ten kieltämä ilmiö myönne-
tään nyt todeksi. Englannin-
kielisen Hongkongissa ilmes-
tyvän päivälehden selaami-
nen vahvistaa ongelman va-
kavuutta: suurimman osan
lehdestä täyttävät vapaat työ-
paikkailmoitukset. Vaaravyö-
hykkeellä ovat kaikki koulu-
tusta vaativat ammatit.

**Nuhteettomilla
onnistaa**

Muutaman vuoden kuluttua

Hongkongin 680 apteekista
on jäljellä vain puolet. Apteek-
karit ja farmaseutit valmis-
tautuvat parhaillaan hankki-
maan ulkomaanmatkaan oi-
keuttavaa passia. Suuressa
kansainvälisessä pankissa
korkeimpien virkailijoiden
vaihtuvuus ylittää 30 pro-
senttia. Jopa Hongkongin
symboliksi mainostettu Hong-
kong and Shanghai Bank po-
tee työvoimapulaa. Korkeasti
koulutetut finanssimiehet ka-
toavat.

Maastamuutto-ilmion todel-
linen laajuus paljastuu Shel-
ter-kadulla, jonka varrella pi-
tää majaansa Hongkongin Ku-
ninkaallinen poliisi. Kokonai-
set perheet jonottavat päivä-
kausia saadakseen otteen ri-
kosrekisteristä. Useat maat
vaativat puhtaan rikosrekis-
terin siirtolaisiksi halajaval-
ta.

**Siirtolaisvirta
kuohuu**

Viime vuoden aikana 27.000
hongkongilaista lähti viralli-
sesti siirtokunnan rajojen ul-
kopuolelle. Useimmat suun-
tasivat Australiaan tai Kana-
daan.

Arvioiden mukaan siirtolais-
virta tulee kasvamaan hui-
masti seuraavien yhdeksän

vuoden aikana. Jopa 10 pro-
senttia siirtokunnan asukkaista
muuttanee pois ennen kuin
Hongkongista tulee Pekingin
valtikan alainen. Tämä merkit-
see sitä, että vuotuinen väes-
tökato nousee 50.000 ihmisi-
seen.

Paikallisen hen-
kilöstöhallinnon koulutuskes-
kuksen tekemän tutkimuksen
mukaan 78 prosenttia maas-
tamuuttajista on 26-39 vuoti-
aita. Tutkimus osoittaa, että
useimmat lähtevät jäädäk-
seen. Erään hongkongilaisen,
Sydneyhin muuttavan liike-
miehen mielestä hänellä ei
ole syytä palata, sillä "kiina-
laisten kanssa ei tehdä ra-
haa."

**Hongkong kuin
tyhjä munankuori**

Pekingin valtaapitävät pel-
käävät, että vuonna 1997
Hongkong on vain tyhjä mu-
nankuori. Kiinalaisten rauhoi-
televat julistukset siitä, että
Hongkong säilytetään moder-
nina kapitalistisena talous-
vyöhykkeenä eivät vakuuta
siirtokuntalaisia.

Vettä hongkongilaisten
myllyyn ovat lisänneet taan-
noiset levottomuudet Tiibetis-
sä. Kiinan maalle vuonna
1951 lupaama itsehallinto on

suoraan rinnastettavissa
Hongkongin tulevaan ase-
maan.

Hongkongin vertaaminen
Tiibetiin saattaa vaikuttaa yli-
lyönniltä. Kiinalais-britannia-
lainen yhteisymmärrys vuo-
delta muistuttaa kuitenkin lii-
kaa Tiibetin kanssa 1951
tehtyä sopimusta. Nuoret,
hyvinkoulutetut pariskunnat
eivät palaa vapaaehtoisesti
Kiinan määräysvallan alai-
suuteen.

**Kallista
vaihtokauppaa**

Hongkongin siirtolais-
virralla on myös taloudelliset
vaikutuksensa. Aivovuotoon
liittyy miljoonien dollareiden
samanlainen siirtyminen ul-
komaille. Isojen kapitalistien
rinnalla myös keskiluokkaiset
virkamiehet investoivat kus-
tannuksia laskematta. Pysy-
vän viisumin saaminen esi-
merkiksi Kanadaan edellyttää
120.000 -400.000 dollarin
vaihtokauppaa Ottawan halli-
tuksen kanssa.

Viime aikoina siir-
tolaisuudesta kertovat eloku-
vat ovat saaneet suurta suo-
siota Hongkongissa. Maas-
tamuuttoa käsittelevät filmit
ovat keskinkertaisia saip
puaoopperoita aiheen arkuu-
den vuoksi, sillä Hongkongin
ja Pekingin viranomaiset eivät
halua dramatisoida siirtokun-
nan kolkolta näyttävää tule-
vaisuutta.

Reagan allekirjoitti hyvityslain

WASHINGTON - Pre-
sidentti Reagan on allekirjoit-
tanut japanilaisamerikkalaisia
koskevan \$1.2 biljoonan hyvi-
tyslain.

Laki oikeuttaa elossa olevat
toisen maailmansodan aikana
vangitut japanilaisamerikka-
laiset \$20.000 verovapaisiin
hyvitysmaksuihin.

USA:n hallitus vangitsi ja
passitti keskitysleireille yli
100.000 japanilaisamerikka-
laista Japanin pommitettua
Pearl Harbori.

Heistä noin 60.000, puolet
vangituista, on yhä elossa ja
ovat siis oikeitettuja hyvitys-
maksuihin.

Gretzky Los Angelesiin

EDMONTON, Alberta - Jää-
kiekkailun huippupeluri Way-
ne Gretzky siirtyy Edmonton
Oilers-joukkueen riveistä Los
Angeles Kings'eihin.

Vaihtokauppa, mitä on ku-
vattu urheiluhistorian suurim-
maksi, koski neljää muuta pe-
laajaa ja yli \$10 miljoonan kä-
teisrahaa.

Gretzky anoi siirtoa hen-
kilökohtaisista syistä. Edmon-
tonin pormestari, parlamentin
jäsenet ja jopa Gretzkyn oma
isä sanoivat surevansa huip-
pupelurin menettämistä USA:
lle.

Mathias Rust sai tuomionsa
lennettyään Neuvostoliiton
rajavartijain päivänä luvatta
Helsingistä Moskovan Punai-
selle torille.

Mathias Rust vapautettiin

Länsisaksalainen pien-
konelentäjä Mathias Rust
(20) vapautettiin elok. 3.
p:nä, ja hänen oli määrä
palata jo illalla kotimaa-
hansa. Neuvostoliiton
korkeimman neuvoston
puhemieshistö armasti
Rustin, joka kärsi neljän
vuoden vankeusrangaist-
usta Lefortovon vankilas-
sa Moskovassa.

Rust lensi toukokuussa
1987 Cessna-koneellaan Suo-
mesta Neuvostoliiton halki
Punaiselle torille Moskovaan.
Hänet tuomittiin viime syys-
kuussa neljäksi vuodeksi työ-
leirille syytettyä laittomasta
maahantulosta, kansainvälis-
ten ilmailusääntöjen rikkomis-
esta ja tahallisesta huliganis-
mista.

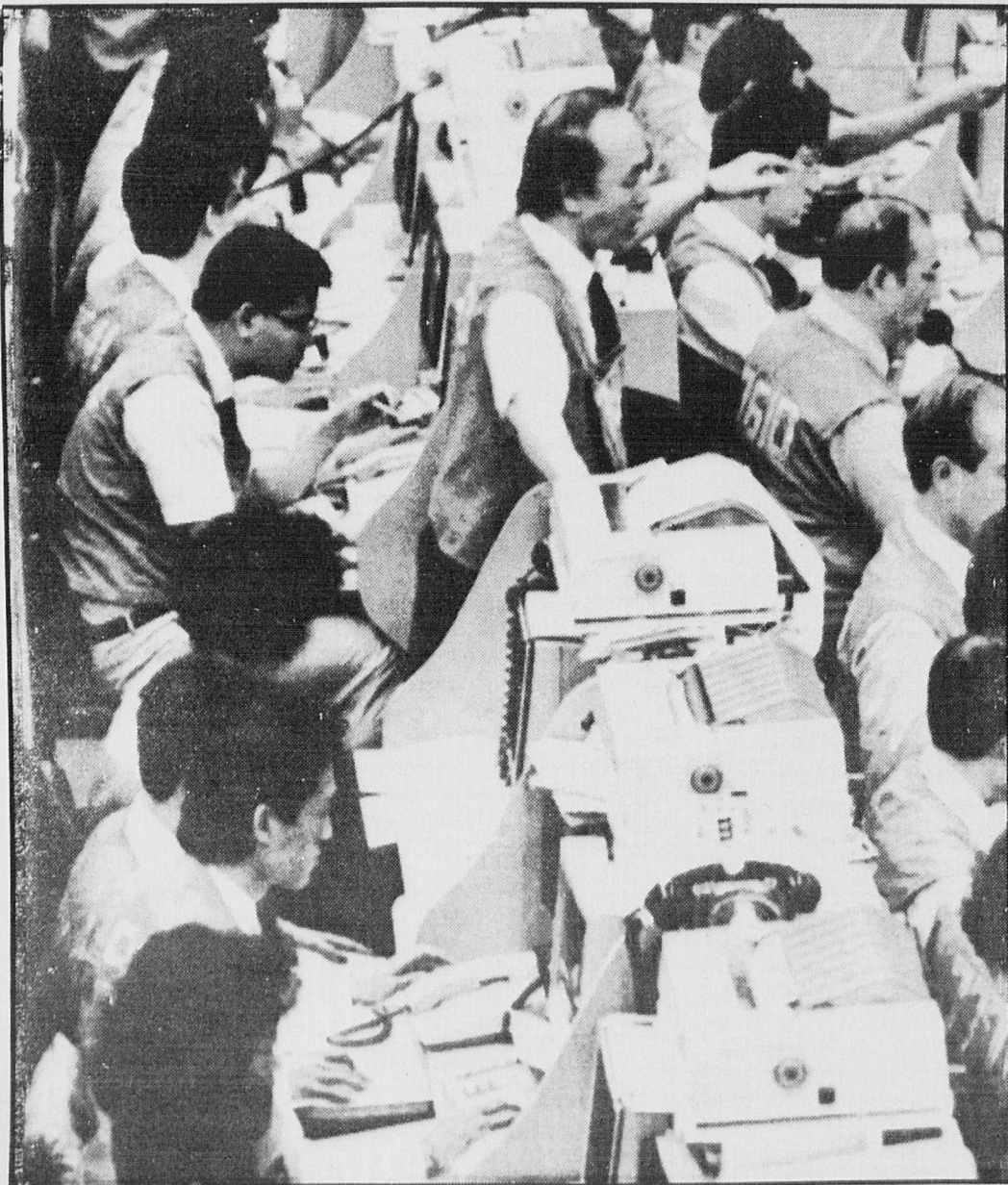
Rustia ei kuitenkaan siirret-
ty työleirille, vaan häntä pi-
dettiin koko ajan Moskovassa
tiedustelupalvelun KGB:n suo-
jissa.

Ilmoitus Rustin vapauttami-
sesta annettiin pian Länsi-
Saksan ulkoministerin Hans-
Dietrich Genscherin Neuvos-
toliiton-vierailun jälkeen.
Genscher tapasi Neuvostoli-
iton puoluejohtajan Mihail
Gorbatshovin ja ulkominis-
teri Eduard Shevardnadzen
paria päivää aikaisemmin.
Liittokansleri Helmut Kohlin
on määrä matkustaa Mosko-
vaan viralliselle vierailulle tu-
levan syksyn kuluessa. Gor-
batshov on puolestaan tulos-
sa vastavierailulle ensi kevää-
nä.

**Suomella
ei vaateita**

Suomessa Mathias Rustilla
on puhtaat paperit, vaikka
häntä oltiin lennon jälkeen
syyttämässä lukuisista ilmailii-
kennerikkomuksista.

Huhtikuussa oikeuskansle-
ri Jorma S. Aalto katsoi kui-
tenkin, että Rustia vastaan ei
ole aihetta nostaa syytettä
Suomessa. Aallon mukaan
Rust on saanut jo tuomion
Neuvostoliitossa, eikä Suo-
men yleinen etu toisaalta
edes edellytä syytteen nos-
tamista.

Hongkongilaiset eivät luota tuleviin vallanpitäjiin. Finanssialan kärke mie-
hien Kanadaan kuin jäivät kommunistien valtikan alle.

Kuolleita

Arvo J. Pekkala

Arvo J. Pekkala, s. 3.4. 1915, Chassellissä Michiganissa, k. 5.8. 1988, sotaveteraanisairaалassa Iron Mountainissa Mich:ssa. Hän oli Matt ja Jennie Pekkalan poika.

Arvo tuli koko mantereella tunnetuksi, kun hän hoiti Suomi Konferenssin rahastonhoitajan virkaa seitsemän vuotta. Kesäkuussa hän jäi virasta, kun syöpä vähensi hänen voimiaan. Arvoa kunnioitettiin kotialueella hänen johtotyötään ja se näkyy SK:n Vuosikirjan 1988 sisäkannessa tunnustuksen ojentamisena.

Pekkala toimi kauppiaina ja vaatetuskaupan omistajana Houghtonissa ja Hancockissa yli 40 vuotta ja eläkeläisenä rakennustyön tehtävissä. Hän oli Gloria Dei luterilaisen seurakunnan ja sen Suomi Kerhon jäsen. Hän toimi johdossa Senior American Coalitionissa, Suomi Konferenssissa, Eagles-organisaatiossa ja Vammaisten Sotaveteraanien järjestössä.

Arvon ensimmäinen vaimo Sylvia Finni kuoli 1960. Gertrude Oikarinen Eilola ja Arvo solmivat avioliiton 1962.

Kaipaamaan jäivät Gertrude, pojat Gerald ja Paul, tyttäret Vera Lampinen, Shirley Zimmerman, Paulette Geddas ja Connie Halonen, 16 lastenlasta ja 13 lastenlasten lasta sekä sisar Gertrude Kariainen ja veli Oskar Pekkala sekä setä John Smith.

Muistotilaisuus pidettiin Gloria Dei kirkossa ja hautaaminen Lakeside hautausmaahan Hancock, Mich. Pastorit Ross Aden, Dianna Cox ja Olaf Rankinen puhuivat. Perheen pyynnöstä lahjoituksen voi tehdä Gloria Dei kirkolle.

Olaf Rankinen

Gertrude A. Paakonen

QUINCY, MA - Gertrude R. (Taylor) Paakonen, 95, kuoli heinäk. 28, 1988 Quincy City sairaalassa. Hän oli edesmenneen asianajaja Uno R. Paakosen leski.

Kaipaamaan jäi sisarusten lapset Edward H. Elfman Illinoisissa ja Phyllis Elfman Brooklinessa.

Hautaaminen tapahtui Seaside hautausmaahan Gloucesterissa.

Lydia Ruoppo

QUINCY, MA - Lydia (Koski) Ruoppo, 93, kuoli heinäk. 30, 1988 Braintree hoitokodissa. Kuolinsyy oli sydäntauti. Hän oli edesmenneen John Ollilan leski.

Hän oli syntynyt Suomessa ja asui Rockportissa ennen kuin muutti Quincyyn 40-vuotta sitten.

Edesmennyt työskenteli makeisten valmistajana Necco Confectionary Co:n palveluksessa Cambridgessä ennen eläkkeelle jäämistään. Hän kuului West Quincy Congregational kirkon Ladies Aid seuraan.

Kaipaamaan jäi poika John Ollila ja tytär Mae Ollila, kumpikin Quincyssä.

Pastori Keijo Aho toimitti muistopalveluksen.

Hautaaminen tapahtui Mount Wollaston hautausmaahan.

Karl F. Broman

PLYMOUTH, MA - Karl F. Broman, 87, kuoli heinäk. 28, 1988 Jordan sairaalassa pitkän sairauden murtamana.

Hän oli syntynyt Ruotsissa, mutta muutti Yhdysvaltoihin 1920 ja työskenteli kirvesmie-

henä.

Kaipaamaan jäi vaimo Signe S. (Siitonen); poika Erik W. Broman, Centerville; kaksi tyttäretä, Amy Broman, Quincy, ja Sheila Mentzer, Rockland; ja viisi lastenlasta.

Kukkien asemasta vainajaa voi muistaa tekemällä lahjoituksen suomalaisen lähetysleirin hyväksi osoitteella: Camp Clear, P.O. Box 202, South Carver, MA 02366.

Toivo Heiskanen

NEW IPSWICH, NH - Toivo J. Heiskanen, 77, Page Hill Road, kuoli elok. 8, 1988 Burbankin sairaalassa lyhyen sairauden murtamana.

Hän oli syntynyt New Ipswichissä kesäk. 4, 1912 John ja Maria (Widerholm) Heiskanen poikana ja asui siellä koko ikänsä.

Edesmennyt tunnettiin hyvänä muusikkona ja aikaisempina vuosina hän soitti hanuria omassa orkesterissaan esiintyen monissa alueen klubeissa.

Hän kuului Fitchburgin Suomalaiseen Kultaisen Iän Kerhoon ja Fitchburgin Bethel seurakuntaan.

Kaipaamaan jäi sisko Martha Carlson Fitchburgissa sekä useita serkkuja.

Aarne Äijälä, Worcester, Mass., piti suomenkielisen puheen sekä muistotilaisuudessa että hautausmaalla. Pastori William A. Sumner toimitti englanninkielisen siunauksen. Hautaaminen tapahtui Smithville hautausmaahan.

480,000 loma-asuntoa

Viimeisimpien tilastojen mukaan Suomi on maailman johtava loma-asuntomaa. Suomessa joka neljäs suomalainen perhe eli 480,000 kotitaloutta omistaa vapaa-ajan asunnon.

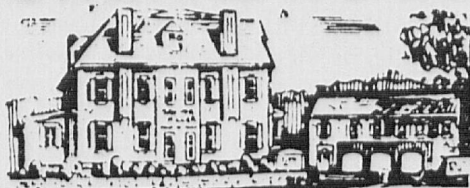
Suomessa rakennetaan vuosittain noin 8,000 loma-asuntoa sekä 4,700 saunaa.

Loma-asunnon keskiarvo on 50 neliötä ja kaksi kolmesta rakentaa sen yksin tai ystäviensä kanssa.

Newton-Bartlett HAUTAUSTOIMISTO

Tel. (603) 863-2113
42 Main St., Newport, N.H.

SAWYER-MILLER FUNERAL HOMES

129 ELM ST., FITCHBURG
Howard J. Miller, Director Phone All Branches 345-6778

halvauksestaan. Lillian Kaupisen tila on sama. Täällä aloitimme järjestää Aura haalile Laina ja Jack Ahosille heidän 50-vuotishääpäivänsä kunniaksi pileet, mutta Jack sairastui, veritulppa ilmestyi jalkaan ja on ollut sairaalassa, nyt jo kotihoitossa Floridas-
sa.

Pitää vielä mainita, että Suomenkin kansa vikisee ja pyyhkii hikeä jo kahden kuukauden hellekauden ansios-
ta. Vihdoinkin saivat kuuman ja komean kesän! Helteisin terveisin,

Hertta Odell

Huja tarjolla

Liisa A. Liedes

"Mutta kiitos olkoon Jumalan, joka aina kuljettaa meitä voittoaotossa Kristuksessa ja meidän kauttamme joka paikassa tuo ilmi hänen tunte-
misensa tuoksun. Sillä me olemme Kristuksen tuoksu Jumalalle sekä pelastuvien että kadotukseen joutuvien joukossa". (2 Kor. 10: 14,15)

Tervehdyseni teille kaikille täältä Sault Ste. Mariesta, Kanadasta. Jeesuksen nimessä haluan siunata teitä. Olen muuttanut tänne joksikin ajaksi työskentelemään täläläisten suomalaisten keskuuteen. Jumalan tiet ovat ihmeelliset; on valtavaa olla Herran johdatussa. Kun pysymme Jeesuksen seurassa, niin hän kyllä johdattaa meitä eteenpäin, ja pitää meidät oikealla tiellä - saamme kulkea "voittoaotossa Kristuksessa".

Jotkut voivat ajatella, että on aikailla pöyhkeilevää sanoa olevansa "Kristuksen tuoksu". Mutta ei tämä ole minun ajatukseni; raamattu sen ilmoittaa näin olevaksi. Jokainen uudestisyntynyt ihminen on "Kristuksen tuoksu Jumalalle". Synti haisee, mutta Kristus tuoksu! Kun ihminen on saanut Jeesuksen Kristuksen veren puhdistuksen, niin synnin haju on poistunut ja sijalle on tullut Kristuksen tuoksu. Huomaa, ei ihmisen oma tuoksu, vaan Kristuksen tuoksu. Siis kaikki Kristuksessa Jeesuksessa. Sentähden se ei ole pöyhkeilyä kun sanon, että minäkin saan olla täällä - minulle uudessa paikassa - "Kristuksen tuoksu Jumalalle sekä pelastuvien että kadotukseen joutuvien joukossa".

Olen vakuuttunut siitä että maailmassa ei ole sen kallisarvoisempaa sanomaa kuin tämä: "Sillä Jumala oli Kristuksessa ja sovitti maailman itsensä kanssa eikä lukenut heille heidän rikkomuksiaan, ja hän uskoi meille sovituksen sanan. Kristuksen puolesta me siis olemme lähettiläisiä, ja Jumala kehottaa meidän kauttamme. Me pyydämme Kristuksen puolesta: antakaa sovittaa itsenne Jumalan kanssa. Sen, joka ei synnistä tienneyt, hän meidän tähtemme teki synniksi, että me hänessä tulisimme Jumalan vanhurskaudeksi". (2 Kor. 5: 19-21)

Ystävä, oletko antanut sovittaa itsesi Jumalan kanssa? Etkö tiedä että Jumalan puolelta asia on loppuun saakka suoritettu? Nyt on vain kysymys siitä, että hyväksytkö sinä Jumalan pelastus suunnitelman omalle kohdallasi, vai etkö sitä hyväksy. Juuri nyt, juuri siinä tilassa kuin sinä olet, voit mennä sinua rakastavan Jumalan luokse ja sanoa, "Minä tahdon pelastua. Minä tunnustan olevani syntinen ihminen haluan päästä synneistäni. Anna anteeksi kaikki minun syntini. Minä uskon että Jeesuksen veri todella puhdistaa minutkin kaikesta synnistä. Jeesus, minä tahdon omistaa sinut omakoh-
taisena Vapahtajanani. Tule minun sydämeeni asumaan ja anna minulle uusi elämä".

Ystävä, nöyryy Jumalan edessä; älä, ole ylpeä. Jumala on ylpeitä vastaan mutta nöyrille hän antaa armon. Rauhan tervehdys täältä "Soosta". Jääkää Jeesuksen hoitoon.

KESKUSTASSA SIAJITSEVA

FRANK H. MILES COMPANY

1158 Main St., Holden, MA

Hautatoimituksia
vuodesta 1896

May

Funeral Service

HAUTAUSTOIMISTO

RUSSELL W. MAY
Palvelusta Norwoodille ja ympäristölle

85 Nichols St., Norwood, MA
Puhelin: 762-1509

BOSK FUNERAL HOME

85 BLOSSOM ST., FITCHBURG, MA TEL. 342-3635

Serving All Faiths

FUNERALS • CREMATIONS • REMOVALS

Services Within Your Means
Local or Distant

Our convenient location,
easily accessible from
all parts of city and
suburban towns.
Ground Level Entrance

AMPLE OFF STREET AREA FOR PARKING
IN COMPLIANCE WITH FTC

MOORCROFT HAUTAUSTOIMISTO

31 Myrtle Ave. Fitchburg, MA
Puh. 343-7137

Ystävällinen palvelu

PARKKAUSPAIKKA

Richard C. Moorcroft
Stephen R. Moorcroft

*The Finnish-American***RAIVAAJA****Tarmo Hannula resigns from FinnFest USA**

Tarmo Hannula, Worcester, Massachusetts, submitted his resignation as board member of FinnFest USA at their annual meeting on July 9, 1988.

Hannula served on the committee that was formed on September 12, 1982, to prepare the articles of incorporation and bylaws of the new Finnish American national organization.

At the next meeting of this group held in Minneapolis on August 7, 1983, he was elected to serve on the first board of FinnFest USA. He had been re-elected to the board and his term was to expire in 1989. His leaving office one year early was caused by new duties in the Finnish American Club of Sai-

ma, Fitchburg, Massachusetts.

At the closing ceremonies of that first festival in Minneapolis in 1983 he stepped forward and accepted the banner along with the challenge to host the second festival in 1984 in Fitchburg, Massachusetts. He served as the general chairman for the festival that year and was instrumental in bringing together over 30 different Finnish American organizations from throughout New England to work on the committee. This group of organizations has remained together working on several other events over the past four years.

Hannula also serves as the editor of the newsletter from

Tarmo Hannula

Saima that is distributed to many Finnish Americans throughout the U.S.

He has worked hard for FinnFest USA during these first growth years. Serving on the executive, audit and nominating committees has kept him busy. He also met with the group of Finnish Americans gathered together in Delaware in March 1986 and contributed to the success in seeing the local Finns take up the challenge and prepare for the recently completed festival in Newark, Delaware.

Hannula will be missed for his tireless work that has contributed much to the successful growth we have seen in the past

six festivals. Many committees planning each year's festival have called on him for his expertise and advice as they completed their plans.

President Robert W. Selvala of FinnFest USA stated at the annual meeting on July 9, 1988, that he accepted the resignation with regret. His contributions to all phases of our work to preserve our Finnish heritage and culture has left a mark on FinnFest USA. His new and fresh ideas were a constant aid to all on the board and planning committees. We wish him well as he helps to prepare Saima Park for the new challenges they have before them.

FinnFest USA

Finlandia Foundation Charts New Course

At its July 10 FinnFest meeting in Newark, Delaware, The Finlandia Foundation Board of Trustees - President Gertrude W. Kujala presiding - unanimously approved a detailed reorganization plan and a program for future action. Its basic theme is that the Chapters of the Foundation are the basis of the organization and will be given more tangible support in the future. This represents a major shift in the direction of the Foundation.

The reorganization plan was developed at a Memorial Day meeting in Tahoe, California by an executive committee consisting of Carl Jarvie of Seattle; Juha Mäkipää of Stamford, CT;

Vera J. Smith of Winchester, MA; and Jorma L. Kaukonen of Mill Valley, CA.

Following is a partial list of actions approved by the Board:

- A Finlandia Foundation Cultural Events Fund will be created to be used as seed money for cultural events organized by Foundation Chapters.
- Chapters will be called upon to play a more active role in selecting applicants for Finlandia Foundation Trust grants and scholarships. (the Finlandia Foundation Trust is the financial arm of the Foundation.)
- Trustees of the Foundation will be rotated and their terms of office staggered. Trustees are

presently serving indefinitely. Chapters will be encouraged to identify suitable candidates to replace Trustees whose terms will have expired and who are not or who may not want to be re-elected.

- In some areas, there may be organizations or individuals who want to establish Finlandia Foundation Chapters. In other areas, there may be inactive or moribund Chapters. A start-up kit and guidance package will be developed, including a glossy brochure outlining the purposes of the Foundation, which can be used by potential or existing chapters.
- There will be an annual

Finlandia Foundation forum at FinnFest celebrations, open to the public where Foundation accomplishments, plans, and organizations will be discussed and where Chapters and individuals can ask questions, make suggestions, and participate in influencing the direction of the Foundation.

- The final version of the Foundation's reorganization plan and program for action is in process of final editing by Juha Mäkipää and will be issued in the near future to all Finlandia Foundation Chapters throughout the country by Foundation President Gertrude W. Kujala.

Jorma L. Kaukonen

Letter to the Editor

We are writing in regards to FinnFest '88. For the 350th anniversary of the Finnish people coming to Delaware we were truly expecting something great. It was very disappointing program.

There was an information desk in the university lobby but when you asked any info no one seemed to know any answers.

We didn't have tickets for Walter Erickson's banquet and dance. It's a good thing for there wasn't any room for dancing. As for the other band, no one seemed to know what they were and didn't seem to know where the dances would be held - some said outdoors, some said the cafeteria.

The so called chicken barbecue was another thing. They charged \$8.50 for a few reheated, dry "Kentucky Fried chicken" pieces plus a few dainty finger sandwiches. Why didn't they say in the first place it would be "Kentucky Fried chicken". We would have eaten in the cafeteria - the food was excellent there.

The bus transportation was very good.

I think the committee for the next FinnFest should get together and let the people know more about what they are getting for their money.

The best part were the Toris - there was a very good variety there.

Mr. & Mrs. O. E. Rinne
Middleboro, Mass.

Speaking of William Frederick Cody . . .

How does a Kotilainen become a Cody? According to the *Amerikan Uutiset*, it happens by degrees. First the name is shortened to Koti, which is pronounced "Coudi", and finally this is spelled as Cody.

When young Kotilainen decided to emigrate to America from his native northern town of Limanka, he had no idea that his grandson would become a well known personality in the New World.

William Cody's adventurous life has fascinated readers for many years. As many another young man in the West, he started out as a gold miner, hunter, and fur trader. He was reported to have shot 4,280 buffalo, and this accomplishment earned him the name of Buffalo Bill. He was instrumental in establishing the Pony Express which carried

William F. "Buffalo Bill" Cody is on a current U.S. 15 cent stamp.

mail from the middle West to California. The trip on horseback took a week.

He was considered a brave fighter, and was trusted by the Indians. He gained the friendship of the mighty chiefs Crazy Horse and Sitting Bull and during the wars, was able

to pacify both sides. During the Civil War he earned the rank of Colonel.

After peace was restored, he founded "Buffalo Bill's Wild West Show" with which he toured United States and Europe. At the Chicago World's Fair in 1893, this show was one of the main attractions. Shown were many different types of people, and animals from all over the world. Best known of the entertainers was Annie Oakley who was able to shoot the center design from four aces when the cards were thrown simultaneously into the air.

When his son died at the age of six, Buffalo Bill adopted his playmate who was the same age. As a young man, the latter built his father a hunting lodge on Look-out Mountain near Denver. This building is still an important

by Signe

tourist attraction.

Near Yellowstone Park is the town of Cody. Some years ago, a man by the name of Kalle Koti (Charles Cody) still lived there. He spoke Finnish, and said he was related to Buffalo Bill.

Although Buffalo Bill never denied being Finnish, his roots might never have been studied had he not taught the Indians how to build a log-cabin sauna. From this clue, genealogists became interested in his family.

Many thanks to Ethel and Antti Nopanen who provided the article on which the above information is based.

Smith Funeral Home, Inc.

Elden E. Bjurling
Steven A. Palmer
Directors
69 Vernon St., Gardner, MA
Tel.: 632-0377

FOSTER

INSURANCE AGENCY INC.
4 Central Street
Ashburnham, MA 01430
Telephone: 827-5909

A summer trek by air, sea, & land

Armas and Barbara Kaukoranta of Fitchburg, Mass., went to Finland last summer. This is Barbara's account of their trip...

This, our fifth visit to Finland, was to prove the best in spite of the continual rain and grey days of all but one week of our five week stay.

We left Boston in mid June, flying direct from Boston with Icelandic Air via Iceland to Luxembourg. The flight was care-free and comfortable, the terminal in Luxembourg small and easy. However, we arrived in pouring rain. The forecast of our vacation.

We stayed three days, exploring the quaint and beautiful Luxembourg, about which very little is written. There were many surprises, since we actually had no preformed ideas.

One was the discovery of the American cemetery where General Patton Jr. is buried as well as 5,100 Americans from World War II. This was at the military cemetery of Hamm, five kilometers from the city; a kilometer further are buried 11,000 Germans.

And for the music lovers amongst us, this is the land of Victor Hubert. A step into Luxembourg was like stepping back in time!

The next leg of our journey was to reach Lubeck, Germany, from which we planned to depart for Finland by ship, the *Transgermania*.

The Air ticket from Icelandic Air included a free bus service to Frankfurt, Wuppertal, Cologne, Dusseldorf, or Stuttgart, as well as to Belgium, or Holland, or a discount train fare to Paris.

We elected Dusseldorf as being the closest to our route. There we stayed one night in an attractive hotel right by the railroad station.

Our train left at six a.m. The bus was an exciting trip through the German countryside, the train again was like something out of the movies.

Nothing was in English and only the hotels spoke English. With some difficulty someone was found with enough English so that we were able to secure the correct tickets and information for our departure to Lubeck. We would be changing trains in Hamburg, which proved very easy as it was just beside our track, and was waiting for the Dusseldorf train to arrive.

Our stay in Lubeck was arranged for us by the Poseidon Lines at a small very comfortable hotel, the Lindenhof, a block from the railroad station. Here English was spoken, but few other places in the city.

A lovely continental breakfast was included with the room. You were brought juice and eggs in addition to the terrific

rolls and jam and coffee, on request. We stayed two nights here and again three nights when enroute home.

The city of Lubeck was a rare pleasure even in the rain. A free city until taken by Hitler, it is an ancient city filled with cathedrals, situated on an island, still guarded by its ancient portals.

We went to several fantastic church organ concerts, the museums and sightseeing tours were not so good as everything was in German. We did enjoy the tori in the market square, which proved to be a weekly affair.

A boat trip of several hours to the mouth of the river upon which Lubeck is found proved to be an eerie experience. One side of the river is free Germany, and the other is behind barbed wire and watchtowers.

Travemunde was a lovely seaport, filled with shops. We were not too interested in buying much as we would have had to carry it for six more weeks.

Also, to our American eyes everything was very expensive. But this was not the case in comparison to Finland, our next destination.

The cathedrals had been very severely bombed and damaged by the allies during World War II, and they wanted everyone to know this fact. The only exhibit we found in English was on the American bombing of Hiroshima, and oddly this did not have an explanation in German!

Our quarters aboard ship were exceptional as was the food and the service. This was a container ship carrying some 70 passengers, mostly Finns living in Germany going to Finland for the summer with their families, and some businessmen. One lovely German girl was transporting her horse to Finland for international jumping competitions!

We were the only Americans aboard. Here we could manage well with either English or Finnish. We were two nights aboard (no rain).

The arrival into Turku was breathtaking. Coming just at dawn, the pilot weaving her in and out between the hundreds of islands of the Turun saaristo. The ship arrived before breakfast, customs arrived, and almost everyone disembarked at Turku. We were to leave at her next and last port Rauma (Sat., June 22).

Rauma is one of Finland's historical old cities. She maintains a large section of the very old city. Some buildings had been maintained and restored. She is a city famous for making lace, a difficult and beautiful art. Also, the sea is, of course a large part of her life. We would have liked to spend more time in Rauma, and will try to plan to do so on some future trip.

We stayed with cousins a few nights and then proceeded to

Examples of the Kalevala wood carvings by Niilo Lehtikainen of Punkaharju, Finland.

Kauhava, via Seinäjoki for a week or so. After first renting a car from a local car dealer for a fraction of what the cost in Helsinki, we made the rounds of old friends and relatives, visiting the family graves with flowers - that is always on our list of needs.

This trip we had determined not to spend just visiting but seeing more of Finland, especially the Eastern border area, where we had never been.

This year Kauhava was the hostess *Spel It*, a yearly folk festival. We had planned our stay there to include this event and were very pleased.

The dancing was superb, and the accordion music was something to behold! - especially the youth. Breathtaking.

On the bill was also a lovely church konsertti, and a Finnish play, "Einari ja litan Häät", written about a real gypsy couple my husband had known as a boy in Kauhava. It was hilarious!

This was to be our only week of nice, sunny, summer weather out of seven. After *Spel It* we spent some time in Helsinki, enjoying a day trip to the old city of Porvoo, the part saved from an ancient fire which destroyed the rest of the city. This, much like Rauma, is the ancient Finland.

We were privileged to attend a wedding in the old church and later an organ concert.

Porvoo is a quaint, old city with narrow, narrow cobblestone streets built on a hill by the coast.

We toured the museums, where only Finnish and Swedish were used, thus a young Italian student touring there joined us for the day so that we would be able to explain the exhibits to him.

Now came what we think was the highlight of our five weeks in Finland.

We left Helsinki, planning to

spend the first night at a friend's mökki by a lake in Heinola, and from there we drove the small

Turn to Summer page 10

Kalenteri

CONNECTICUT

- Aug. 27 - Chicken Barbecue, 3-6 pm, Sampo Hall, Rt. 169, Canterbury. Sponsored by Finnish American Heritage Society. \$6.50 for adults, \$3.00 for children under 12. Tickets available in advance from members and also at the door.
- Sept. 3 - Labor Day Dance, 8:30 pm, Aura Hall, Voluntown. Music by Bert Stromholm.
- Sept. 11 - Children's Day, 1 pm, Sampo Hall, Canterbury. Sponsored by Finnish American Heritage Society. Finnish storytelling, magic acts, clowns, balloons, refreshments and more. Admission free.

MASSACHUSETTS

- Aug. 17 - Finnish American Club of Saima Tori '88 planning meeting, 7:30 pm, Saima Park, Scott Road, Fitchburg.
- Coffee social & dance, 8 pm, Kaleva Camp, Fort Pond, Lancaster.
- Aug. 20 - Dance, 8 pm - midnite, Saima Park, Fitchburg. Music by Ed Hendela.
- Aug. 21 - Chicken barbecue, Sovittaja Park, Demond Pond, Rutland. Sponsored by the Finnish American Club of Rutland (F.T.S.S.)
- Aug. 24 - Coffee Social and dance, 8 pm, Kaleva Camp, Fort Pond, Lancaster.
- Aug. 27 - Dance, 8 pm-midnite, Saima Park, Fitchburg. Music by Hi Lites.
- Dance, 8 pm-midnite, Sovittaja Park, Rutland. Music by Nils Lundin.
- Aug. 31 - Coffee Social and dance, 8 pm, Kaleva Camp, Lancaster.
- Sept. 3 - Dance, 8 pm-midnite, Saima Park, Fitchburg. Music by Hi Lites.

MICHIGAN

- Sept. 10 - Semi-annual flea market, 9 am-3 pm, Finnish Center, 35200 W. Eight Mile Rd., Farmington Hills.

OHIO

- Aug. 27 - "Elo Juhla" (August Festival), 7 pm, Fairport Finlandia Hall, 615 Plum St., Fairport Harbor. Program, refreshments, and dance. All welcome.

PENNSYLVANIA

- May 7 - August 28 - Sea Finland exhibition, a profile of Finnish maritime from prehistorical time until today, Port of History Museum, Philadelphia.

All programs subject to change

Exchange Rate

1 Finnish mark=\$0.2380
\$1 US=4.201 Finnish marks
as of June 28

'Magic in the air'

VOLUNTOWN, CT - There was music in the air here on the evening of Saturday, August 6.

Tamarack Lodge, located on Beach Pond, presented an "August evening in concert" featuring Hannu Makipuro of Willimantic.

Makipuro is a well known singer-musician-composer in these parts. Although a barber by profession, it is evident that music is a very important part of his life. For example, this was his fifth summer concert at Tamarack. He has performed at three FinnFests - '84, '87, and '88.

The audience - over 300 - was very appreciative of Makipuro's efforts. He sang a variety of songs ranging from country to rock and roll to popular to Toivo Kärki's "Koitere" to Finnish folk songs.

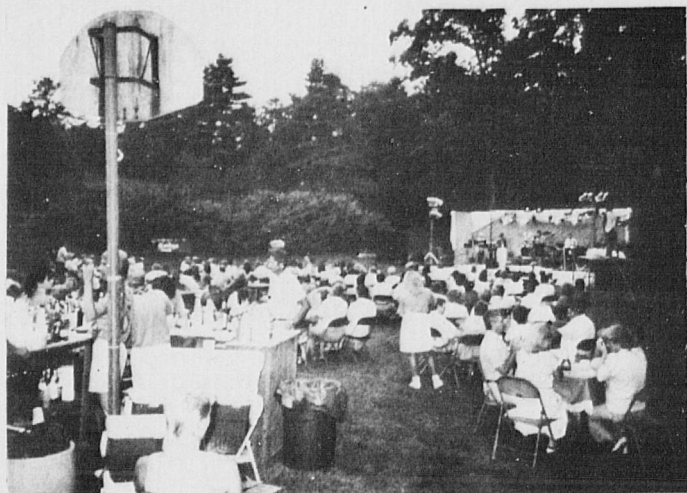
Tamarack Lodge of Voluntown, Ct., featured Hannu Makipuro in concert on August 6.

In addition, he also sang some of his own songs, "Sinulle", "Vaahtera", which he wrote on leaving his home in Finland at age 15; and "Juhannus", written in midsummer 1975. Makipuro recited his poem "Vainon kannel" before a segment of Finnish folk songs.

Hannu Makipuro's son Mark played an important part in this concert, both in production and performance. He arranges and writes music, plays keyboard, and sings.

Mark wrote the music to his father's theme song "Magic in the air" (Hannu wrote the words). The song "Vierellän" ("Having you near me") was written by Mark and translated and sung in Finnish by Hannu.

Mark Makipuro's band "Sapphire" opened for his father's evening concert.

The audience has assembled for the opener - Mark Makipuro's "Sapphire" band.

Carl, Karen, and Kate Anderson are the friendly hosts at Tamarack Lodge. They served a chicken barbecue before Hannu's concert.

Hannu's rousing rendition of some Finnish songs brought people forward to dance on the grass in front of the stage.

Summer continued from page 9

roads toward Imatra desiring to see the countryside.

Imatra was lovely, but spoiled somewhat by the odor of papermills. We lunched here and headed for the monastery of Valamo.

This monastery, built originally in Karelia, fled her home during the Finno-Russian Winter War (1940) and re-established in Heinävesi. They also have a fantastic museum of their treasures in Kuopio (which we had visited on an earlier trip).

Having heard of their great restaurant we had planned to eat at the monastery and seek overnight quarters there.

However, we did not judge the length of the drive correctly, nor how much time we would spend enjoying the unequalled beauty of the Punkaharju area of Finland.

This is a true delight, with winding roads of stately pines between lakes as far as the eye can see. Narrow strips of land, lakes, and forest, all still as nature planned it. Here had been the summer homes of czars.

Thinking to buy some cards to insure good pictures of the area, as it was so overcast and rainy, we stopped at the Punkaharju Asema.

However, this, to our great surprise, was not now a railroad station, but the residence of a fantastic artist, Niilo Lehtikoinen! This was a highlight of the

whole trip for us.

Lehtikoinen is a woodcarver of gigantic scope. His scenes are all from the Finnish epic stories of the Kalevala. These are done to such detail and drama! Each scene fills a whole wall. Full murals done for banks and major art walls for halls, etc. The station was filled.

The artist was there himself, and eager to talk to us, as American Finns. We bought postcards and a lithograph to enjoy at home, but they really don't do true justice to the real carvings.

We would have missed this delight but for a small sign by the larger road reading Asema-atie. All the folk heroes are there before in magnificent detail and imagination.

I am sure many, many miss this rewarding experience, native Finns included. I did not find him listed in any of the travel brochures, either.

As we spent so long here, we decided to eat at a nearby place, suggested by Herra Lehtikoinen, called the Finlandia House. This had a first rate buffet, and reasonable yet.

Now we finally headed for the monastery, stopping to watch a pair of moose by the roadside, and of course by the time we arrived it was closing for the day and full. They however, directed us to a bed & breakfast, *Karvion Kievari*, in the next town of Karvio.

This was excellent! We took their last of six rooms. It had been a large farm house or town house, our room was the library (off a large sitting room). A very modern bathroom with shower and sauna was just down the hall. The breakfast was included and it was from heaven - homemade breads, puddings, eggs, meats, fish, etc. This was family run and very friendly.

They had not realized until we signed the guestbook in the morning that we were Americans, requesting us to fill out a registration card then, needed for the Bureau of Tourism.

While out walking the evening before we found a perfect camping area by the river beside the hotel, set by the rapids. The monastery itself would have been a disappointment to us, having seen the museum in Kuopio. But the beauty of Punkaharju itself made the trip more than worthwhile. This has to be the most picturesque lake scenery anywhere. This trip we would definitely like to do again.

Enroute back to Helsinki we came upon a private home on a small road we were traveling, in the the Imatra region, where people were stopping to view hundreds of statues in the yard, all in various athletic poses and costumes, many humorous. No explanation given to the exhibit no admission charge.

Also there is an old church in Hattula built in the 1300's. This was our second visit there. It was the Church of the Holy Cross, and had men go to the

Finnish American Club of Saima

To our members and friends:

To prepare for the "Tori '88", the board of directors is calling a meeting of all those interested in planning the Tori and also those who wish to volunteer to work during the affair.

The meeting will be on Wednesday evening, Aug. 17, at Saima Park. The meeting will start promptly at 7:30. Coffee "and" will be served.

crusades! At our first visit it still had a dirt floor. The ceilings are all paintings.

Also on this trip the Hämeen Linna one of Finland's castles, was open for tourists. And then there is the church in Kerimäki, the biggest wooden church in the world, built in 1844-1847. Its seats 3,000, is 37m high (42m for the steeple). No heating.

We left Finland from Rauma on the same ship, stopping again in Lubeck, and Luxembourg, and finally left via Icelandic Air from a very peaceful terminal in Luxembourg, no traffic, to Boston (refueling in Iceland).

We could have flown direct from Boston to Oslo, or Helsinki, had we not planned this trip on the sea from Lubeck. No more in and out of Kennedy Airport for us.

Still nothing like the good old U.S.A. But many beautiful memories of a great trip.

If you can work but cannot attend the meeting call Lloyd Hannula at 874-0629.

Also, for the Tori to be a success we need donations to the Bakery table, White Elephant, Chinese Auction, Books, Crafts, etc. Look around your home. This is one of our big affairs.

This affair has become "The Fall Festival" of years ago. Invite your friends to join you at the "Tori '88".

Tarmo Hannula

Harri Siitonen to appear in 'As You Like It'

"As You Like It" will be the San Francisco Shakespeare Festival's presentation for 1988, to open on Labor Day and continuing through Oct. 9.

Among the cast is *Raivaaaja* subscriber Harri Siitonen, who plays the roles of Adam and Sir Oliver Martext.

All performances will be in Golden Gate Park, outdoors near the Conservatory, and will be presented Thursdays, Fridays, Saturdays and Sundays at 1:30 pm. There is no admission.

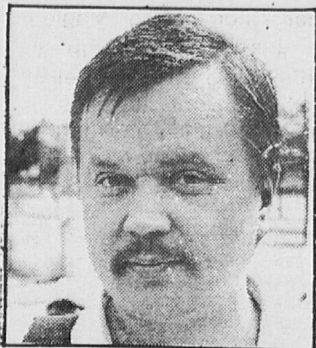
The Shakespeare Festival is one of the highlights of the San Francisco theatrical season.

Around the Market

Many newspapers feature a column which shows what people in the streets are thinking about various issues of the day.

Here we present, with translation, the *Suomen Sosialidemokraatti*'s version of "the man in the street". It gives us a chance to find out what people of today's Finland are like.

Tapio Hangas

- Kyllä minä luulisin niin. Republikaaneihin on kyllästytty, eikä Bushissa ole charismaa.

- I think so. People are tired of the Republicans and Bush has no charisma.

Terttu Veikkanen

- En osaa sanoa. Tuskinpa.

- I don't know. I doubt it.

Seija Haukema

- Luulen niin. Demokraateilla on hyvä kannatus ja Jackson on lupautunut tukemaan Dukakisia.

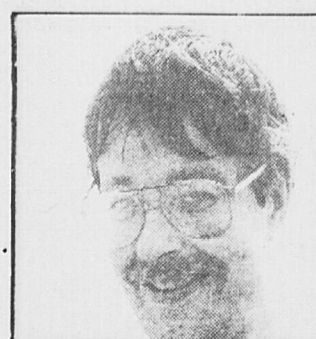
- I think so. The Democrats have a lot of support and Jackson has given his support to Dukakis.

Seppo Stenberg

- En usko. Vaikuttaa siltä, että Reagnin linja jatkuu entisellään.

- I doubt it. It seems to me that the Reagan line will continue.

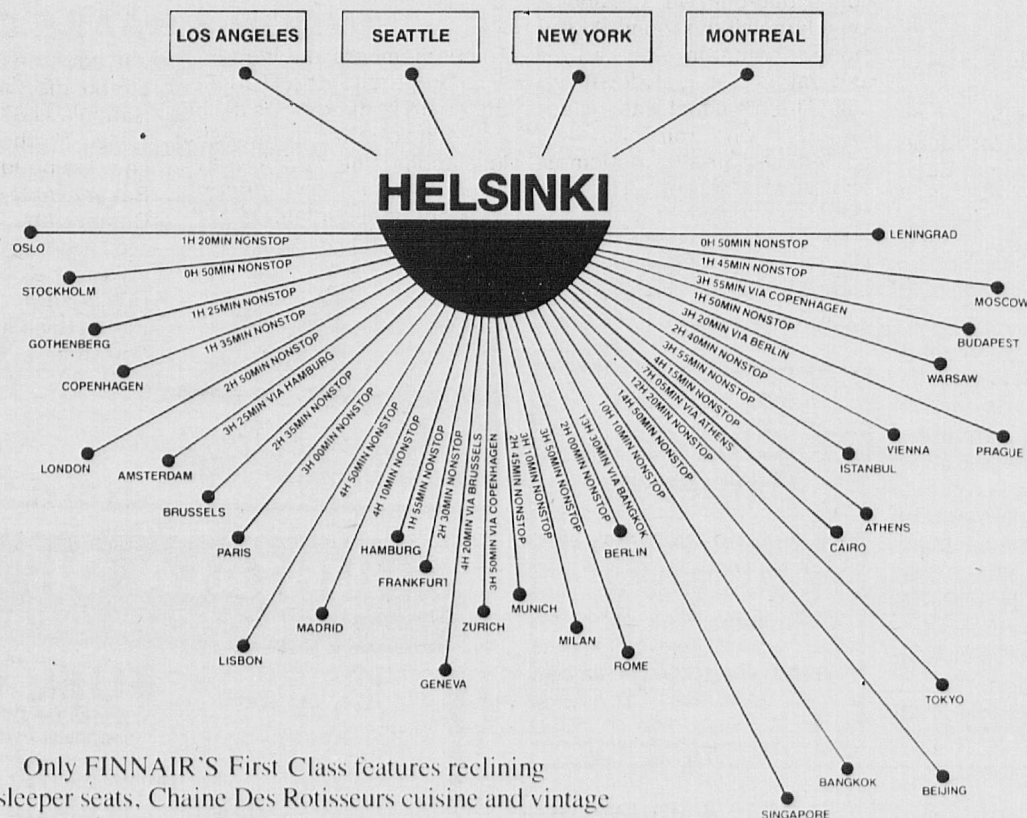

Ari Kuhanen

- En ole seurannut ollenkaan USA:n presidenttitaistoa. Ei se kiinnosta.

- I have not been following the USA presidential campaigning. It doesn't interest me.

ONLY FINNAIR COVERS THE WORLD AND ALL FINLAND, TOO.

Only FINNAIR'S First Class features reclining sleeper seats, Chaine Des Rotisseurs cuisine and vintage Dom Perignon champagne for your pleasure.

Only FINNAIR'S Executive Class offers a separate section of unique chaise-chairs with footrests and extra leg room... plus three dinner choices!

Only FINNAIR'S First and Executive Class passengers connecting to another FINNAIR flight in Helsinki get a free sauna or overnight stay with dinner, too.

For more information, contact FINNAIR, Toll Free 800-223-5700; In New York City 212-889-7070. For Cargo or FINNFAST Small Parcel Service, contact FINNAIR Cargo Nationwide, Toll Free 800-221-4300.

Heinäk. 29, 1988 poika Mr. ja Mrs. Donald Colage-olle (Deborah Myllykangas), 79 Elm St., West Townsend MA.

Help wanted

HIRING! Government jobs - your area. \$15,000 - \$68,000. Call (602) 838-8885. EXT 1596

Marmorisia ja graniittisia hautakivia
BOLSTER Monumental Works
JOHN A. PRATT, omistaja
Route 26, Oxford, Maine
Puh. Norway 743-2673

MOODY'S DINER
and
CABINS
Erikoisia päivällisiä
Curb-palvelus
KOTITEKOISET LEIVOKSET
WALDOBORO, MAINE

NIPPA SAUNAKIUKAITA
Laatuvalmistetta sitten 1930
Nippa Supreme huoneenlammittajia, Nippa Energy-Maid keskuslammittuslaitteita. Nippa Wildfire Campstoves, saunakiukaita ja saunan tarpeita.
Nopea toimitus
Bruce Mfg. Inc. P.O. Box 213
Bruce Crossing, MI 49912
(906) 827-3906
Jälleen myymiä halutaan

Tulevia tilaisuuksia

Kahviaiset ja tanssit joka keskiviikko klo 8 ill. heinäk. 6. - 31. elok. 31. - seen Kaleva Huvilalla, Fort Pond, Lancaster. Kaikki tervetulleita!

Tanssit Saiman Puistossa lauantaina, elok. 20. p:nä klo 8 - 12 yöllä. Hi Lites soittaa. Järjestäjä FACS. Kaikki tervetulleita!

Sunnuntaina, elok. 21. p:nä kana barbecue Sovittajan Puistossa Rutlandissa. Järjestäjä FACR.

Suomalainen lausuntaryhmä Kommunikaatio esiintyy perjantaina, elok. 2. p:nä klo 7:30 illalla Saiman Puistossa. Esiintymistä seuraa seurusteluhetki. Sisään pääsymaksu \$2.00.

Tanssit

Saiman Puistossa

Lauantaina, elok. 20. p:nä
klo 8 - 12 yöllä

Hi Lites soittaa

Kaikki tervetulleita!

Finnish American Club of Saima

Fitchburg ja ympäristö

Esta ja Arvo Arjanen kukkineen.

50-vuotishääpäivä

Esta ja Arvo Arjanen huomioivat äskettäin 50-vuotishääpäiväänsä kotonaan, 4 Upton St., Fitchburg. Omaisia, lähimpiä ystäviä ja naapureita oli kutsuttu tähän tilaisuuteen.

Arvo ja entinen Esta Salminen vihittiin avioliittoon Tampereen Tuomiokirkossa kesäk. 1, 1938. Yhdysvaltoihin, tarkemmin Fitchburgiin, he muuttivat 1948 ja muutamia vuosia myöhemmin ostivat saunaliikkeen nk. Punaisten Saunan Elm Streetin varrelta ja pitivät sitä lähes 34 vuotta.

Arjasilla on kaksi poikaa esko ja Antti. Esko asuu Tekasissa ja oli tullut juhlapäivää viettämään tyttäriensä, Liisa McCoyn ja hänen 3-vuotiaan poikansa Michaelin sekä Tiinan ja hänen miehensä Robert Aulerin kanssa. Antti, joka asuu Connecticutin osavaltiossa, mutta viettää viikonloput ja lomat vanhempiensa kotona, oli luonnollisesti myös mukana.

Lausuntaryhmä Kommunikaatio Fitchburgiin

Suomalainen lausuntaryhmä Kommunikaatio tekee vierailumatkan Yhdysvaltoihin elo-syyskuun vaihteessa. New Yorkin ja Connecticutin lisäksi ryhmä esiintyy Fitchburgissa.

Kommunikaatio-ryhmä koostuu viidestä Jyväskylän yliopiston puheviestinnän opiskelijasta. He ovat 22-29-vuotiaita nuoria, jotka opintojensa ohessa harrastavat lausuntaa.

Ryhmän esitys kestää noin tunnin ja koostuu 15-20 minuutin pituisista osista. Suomenkieliseen ohjelmaan on valittu suomalaisten runoilijoiden tekstejä. Mukana on myös musiikkia.

Eri puolilla Suomea esiintyessään ryhmä on saanut lämpimän vastaanoton ja on menestynyt lausuntakilpailuissa.

Kommunikaatio-ryhmällä on sanottu olevan omakohtai-

nen ja satiirinen ote satoja kertoja kuultuihin teksteihin. Sitä on ylistetty mm. Eino Leinon ja Kantelettaren tekstien tarkasta anasyloinnista.

Fitchburgiin lausuntaryhmä saapuu New Yorkista joko keskiviikkona, elok. 31. p:nä tai torstaina, syysk. 1. p:nä. Täältä se jatkaa Connecticutin lauantaiamuuna, syysk. 3. p:nä.

Ryhmä yöpyisi mielellään paikallisissa perheissä täällä olo aikansa. Täten he voisivat tutustua alueen amerikkalais-suomalaisiin ja heidän tärkeitä toimintaansa.

Miriam Lehto on lupautunut huolehtia yösijojen löytämisestä. Ryhmässä on neljä tyttöä ja yksi poika. He eivät ole aviopareja, joten majoituksen voi järjestää vaikka viiteen eri perheeseen.

Mikäli olette kiinnostuneita majoittamaan yhden tai use-

ammankin ryhmän jäsenistä, olkaa hyvä ja ottakaa välittömästi yhteys Miriam Lehtoon soittamalla numeroon 534-3669.

Sisään pääsymaksu Saiman Puistossa pidettyyn tilaisuuteen on vain \$2.00. Ohjelman jälkeen saadaan nauttia kahvia ja tutustua esiintyjiin yhdessäolon merkeissä.

Chicken Barbecue

Sovittajan Puistossa
Demond Pond, Rutland, MA

Sunnuntaina, elok. 21. p:nä

Finnish American Club of Rutland
(F.T.S.S.)

Henry J. LeBlanc Insurance Agency, Inc.

Täydellinen vakuutuspalvelu
KIINTEISTÖ - IRTAIMISTO
KODINOMISTAJIEN
AUTO - PALO - HENKIVAKUUTUKSIA

376 Summer St.
Fitchburg, MA
Puh. 343-4853
Eino E. Niinimäki

71 Main St.
Westminster, MA
Puh. 874-5323
Glenn E. Niinimäki
Kevin D. Nivala

SUOMEA PUHUVIA VIRKAILIJOITA

Kirkollisia

Bethel-Seurakunta

Suomen kielinen radiohartaus Hyvät Uutiset lähetetään joka sunnuntaiaamu asemalta WEIM 1280 Fitchburg, klo 8:45.

Yleinen (suomen kielinen) jumalanpalvelus pidetään sunnuntaina klo 2 ip. Elm Street Lähetyskirkossa, 264 Elm St., Fitchburg.

Seurakunnan pastorina toimii Taimo Majalahti, puh. 345-4264.

Erikoistilaisuuksista ilmoitetaan tarvittaessa.

Elm St. Lähetysseurakunta

Sunnuntaina, elok. 21 p., klo 8:30 aam. radiohartaus New Life asemalta WEIM 1280 Fitchburg. Jumalanpalvelus klo 9:30 aam. pastori David Forry saarnaa. Klo 10:30 kahvi- ja mehutarjoilu. Klo 10:45 ap. Pyhäkoulu kaikenikäisille.

Tiistaina, elok. 23 p., klo 7:00 ill. Aikuisten kuoroharjoitus. Klo 7:30 Vikkoillan

Suomen kielinen puhelinhartaus kaikkina vuorokauden aikoina numerosta: (617) -343-8118. Evankelista Kerttu Kopsala.

Messiah Luterilainen seurakunta

Lauantaina, elok. 20 p., Naisten merenranta päivä ja Ostoskeskuksen "Mall Day". Tietoja saa Tammy Tollefson puh. 343-8283.

Klo 7:30 aam. - 5:00 ill. Concordia Video Seminar sunnuntaikoulun opettajille ja muille kiinnostetuille. Tarjoillaan lounas.

Sunnuntaina, elok. 21 p., klo 7:45 aam. Suomen kielinen luterilainen tunti WCMX 1000 am. Klo 8:15 aam. Suomen kielinen Ehtoollisjumalanpalvelus. Klo 9:15 ap. sunnuntaikoulu ja Raamattu luokka. Klo 9:30 Korkeakoululaisten Raamattu luokka. Klo 10:30 Englanninkielinen Ehtoollisjumalanpalvelus. Klo 3:00 ip. Suomen kielinen Naistenliitto kokoontuu Rauni Coten pihamaalla. Sateen sattuessa kirkossa.

Keskiviikkona, elok. 24 p., klo 7:30 Mäntyrannan hartaustilaisuus past. Meyer.

Torstaina, 25 p., klo 6:30 - 8:30 ill. "Door Stop Visiting" johdosta kaikki ovat tervetulleita saamaan lyhyitä ohjeita past. Cobb'ltä ja Kathy Buss'ltä osallistuakseen näihin vierailuihin. Klo 7:00 "Elder's" kokous ja avoimeen yhteiseen rukoukseen osallistuminen kaikille seurakuntalaisille.

JOYCE I. HANNULA CFP

Personal Financial Planner

79 East Rd. P.O. Box 500
Westminster, MA 01473

874-0629 or 832-6368

LYDON & HAASE CO.

209 Fulton St., Norwood, Mass. 02062 Ph. 769-0719

KAIKENLAISIA PUTKITÖITÄ ja LÄMMITYSLAITTEITA

Kylpyhuoneita ja keittiöitä uudistetaan - Talouskoneita, Amana jääkaappeja ja pakastimia, Kitchenaid astianpesukoneita

Kaikenlaisia vakuutuksia . . . Puhutaan Suomea

135 Main Street, P.O. Box 449
Välitetään myös kiinteistöjä

Westminster, MA
Puhelin 874-2921

HUHTALA OIL CO.

MAIN STREET, EAST TEMPLETON

Low competitive prices

FULL SERVICE
632-1221

24-HOUR
BLINKER SERVICE
Dependability for over
10 YEARS

Our 3rd Generation
LOCALLY OWNED

Automatic Delivery is the same price as cash
Minimum 150 Gallons
11 Licensed Technicians
New Customers Welcomed

Our service area is from North Rutland to Orange

Järjestämme matkoja
Floridaan ja
Suomeen ja
minne tahansa maailmassa

Puhumme suomea

GIT MATKATOIMISTO

69 Main St. Leominster
Puh. 537-4536

SUOMEN ...

jatkoa sivulta 5.

tuksen huokaus pääsi varmasti monen huulilta.

Puhtaina ja rentoutuneina nautittiin saunakahvit ennen kuin uskallauduttiin tanssilattialle. Veikko Honkalan musiikin tahdissa opeteltiin polkkaa ja jenkkaa enemmän ja vähemmän suurella menestyksellä.

Sinä yönä nukuttiin varmasti hyvin!

Saiman Puistoon oli järjestetty illanistujaiset toiseksi ilaksi. Paikallisen puuhämiehen Roy Helanderin johdolla laulettiin vanhoja karjalaisia lauluja, tällä kertaa tosin englanniksi. Helander viihdytti vieraita myös lukemalla humoristisen pakinan fingliskaksi.

Tanhuryhmä Revontulet esiintyi myös tilaisuudessa. Heitä kiitettiin runsain käten-
taputuksin, sillä tuskinpa moni suostuisi tanssimaan 90

asteen lämmössä villapuku päällä. Koko kesä on varmasti ollut koettelevaa kansantanssijalle viikkokausia jatkuneiden helteiden johdosta.

Sitten alkoikin itse hauskuus. Revontulet halusivat opettaa yksinkertaisen tanssin kurssilaisille, jotka olivat heti valmiina ja intoa täynnä. Rivit täytyivät innokkaista, hikiotsaisista tanssijoista. Ja kaikilla näytti olevan hauskaa. Kukaan ei tainnut jäädä reunoille katselijoiksi.

Välillä piti juoda kahviakin kaikkina herkuineen, mutta tanssimista jatkettiin vielä pitkään. Oli todella ilo katsella joukkoa, joka oli todella kiinnostunut ja halukas oppimaan polkan ja jengin alkeita.

Viikon aikana solmittiin varmasti monia pysyviä ystävyys-suhteita ja jatkettiin ja vahvistettiin aikaisemmillä seminaa-

reilla solmittuja. Näin intensiivinen yhdessäolo tuottaa pakostakin tuloksia.

Paikallisista järjestelyistä huolehtinut Seija Levelä-Johnson sanoi olevansa erittäin tyytyväinen. Hän kiitteli Fitchburg State Collegen henkilökuntaa ja paikallisia amerikansuomalaisia kaikesta avusta.

Oppilaiden taso oli hänen mielestään yllättävän hyvä.

Kaliforniassa 11 vuotta asunut Sirpa Tuomainen piti seminaaria erittäin onnistuneena. Hän on useiden vuosien ajan opettanut suomea iltakoulussa aikuisille ja vuodesta 1983 lähtien myös lapsille joka toinen lauantai kokoon tulevassa Suomikoulussa.

Päivätyökseen Tuomainen opettaa englantia ulkolaisille, viimeksi kiinalaisille.

Hänen, kuten Levelä-Johnsoninkin, aviomiehellä on suomalaiset juuret. Perheen kolme lasta ovat jo kolmannen polven berkeleyläisiä.

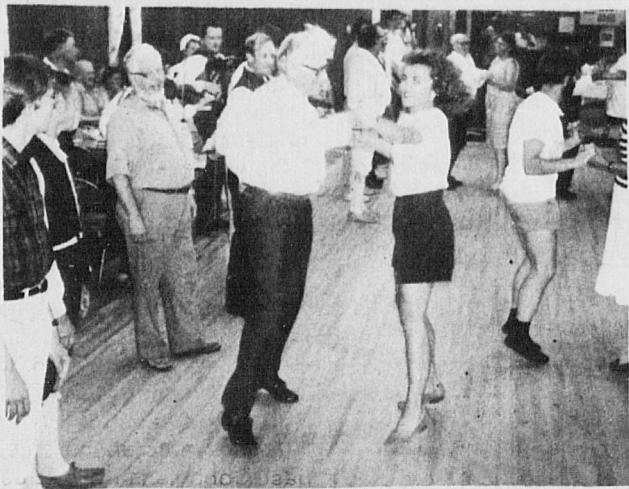
Tuomainen sanoi tällaisen seminaarin luovan hyvän ryhmähengen melkein heti, koska kaikilla on samat motiivit.

Seminaarilaiset yllättivät pääopettajan Seija Levelä-Johnsonin syntymäpäivänään muistamalla häntä ruusupuskalla ja täytekakulla ja kunnon onnittelulaululla.

Hymyisiet opettajat vasemmalta Sirpa Tuomainen, Seija Levelä-Johnson ja Eija Ojala.

Suomi-Seuran johtokunnan puheenjohtaja Pertti Pesonenkin (edessä keskellä) liiteli tanssin tahdissa Saiman Puistossa.

Uutispaloja

Olemme saaneet kuulla, että entinen fitchburgilainen Eva Ramo on saanut viettää tämän kesän toipilaana. Hän nimittäin kaatui kesäkuun alussa ja seurauksena oli lonkan murtuma.

Leikkaus sujui kuitenkin hyvin ja toipuminen on edennyt

erinomaisesti. Liikkuminen käy kepin avulla jo niin hyvin, että lääkärikin oikein ihmettelee. Eva itse uskoo suomalaisen sisun auttaneen.

Päivittäinen terapia ja uiminen ovat myös nopeuttaneet paranemista.

Tilaus ja osoitteenmuutos

Osoitteen muuttuessa
liittää vanha osoite mukaan

Nimi _____

Osoite _____

Postinumero _____

UUSI TILAUS ☐ UUDISTUS ☐

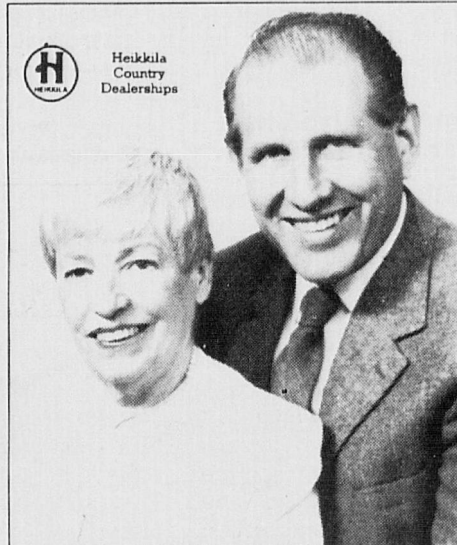
MAKSU \$ _____

USA: 12kk \$20.00, 6kk \$13.00, 3kk \$9.00
Ulkomaille 12kk \$24.00, 6kk \$17.00

Raivaaja

P.O. Box 600
Fitchburg, MA 01420
Puh. (617) 343-3822

Visit a Heikkila Country Dealership for New England's Lowest Prices!

Alice and Eugene Heikkila

You Pay Less Because Our Country Costs are Less:

OVER 600 NEW AND USED CARS AND TRUCKS AVAILABLE

Sales • Leasing • Rentals • Financing • Top Trade Allowances • Factory-Trained Service

LUNENBURG FORD

39 Mass. Ave.—Rte. 2A—Lunenburg
345-1011

LUNENBURG ISUZU

39 Mass. Ave.—Rte. 2A—Lunenburg
345-1011

YUGO

LUNENBURG YUGO

AND FORD USED CAR ANNEX
525 John Fitch Hwy., Fitchburg • 345-2508

YUGO

NORTH-END SUBARU/MAZDA

SUBARU

Rte. 13, Lunenburg
582-4911

MAZDA

NORTH-END USED CAR CENTER

Jct. of Rte. 13 and Rte. 2A, Lunenburg
345-1363

Suomen uutisia

Kirkkoherra Sirkka-Liisa Enqvist
tomuttaa kirkkoa kunnolla

Papit puhukoot ihmisten kieltä

Suomen ensimmäinen naiskirkkoherra Sirkka-Liisa Enqvist pölyyttää kunnolla kirkkoa.

Hän vaatii jumalanpalveluksia kiinnostavimmiksi ja saarnoja ihmisten kielelle: Kirkko voisi hänen mielestään myös vaikuttaa entistä enemmän yhteiskunnan asioihin.

Synnistä Enqvistillä on varma mielipide. Kelvollinen elämä ei hänen mielestään ole kieltäytymistä esimerkiksi tanssista ja kaljasta.

Sirkka-Liisa Enqvist vihittiin ensimmäisten joukossa naispapiksi. Pari kuukautta hän on ollut vt. kirkkoherrana ja syyskuun alusta hän ryhtyy ahvenanmaalaisen, Lemland-Lumparlandin kirkkoherraksi.

Samalla hänestä tulee Suomen ensimmäinen naiskirkkoherra. Nähtäväksi jää, tuleeko Enqvististä myös matkailunähtävyys. Hän itse sanoo suhtautuvansa asiaan huumorilla.

-En voi pröystäillä valituksi tulemisella, sillä kirkkoheran paikka oli kolmatta kertaa aukei ja minä olin ainoa hakija, Enqvist naurahtaa.

Jumalanpalvelukset eivät ole itstarkoitus

Jumalanpalveluksissa käynnit ovat vähentyneet. Viime vuonna seurakuntien jäsenistä keskimäärin 3,6 prosenttia kävi viikottain jumalanpalveluksessa. Kehitys ei huoleta Enqvistiä.

-Pappia tarvitaan. Ei kukaan huuda torilla käyneensä papin puheilla, mutta se on hyvin yleistä. Ja prosentuaalisesti jumalanpalveluksissa käy enemmän ihmisiä kuin jalkapallo-otteluissa, Enqvist vertaa.

Toisaalta hän ei ole varma, pitäisikö ihmisten käydäkään useammin jumalanpalveluksissa. Ne ovat vain yksi vaihtoehto muulle kirkolliselle toiminnalle. Tätä vaihtoehtoa voisi kyllä Enqvistin mielestä parantaa.

-Jumalanpalvelukset ovat kiinnostamattomia. Useampien ihmisten kuin papin ja kanttorin pitäisi saada osallistua jumalanpalveluksen tekemiseen. Saarnat täytyisi pitää ihmisten kielellä, Enqvist ryöpyttää.

Olen vapaa muiden ihmisten ajatuksista

Kirkon pitäisi Enqvistin mielestä vaikuttaa yhteiskunnan asioihin: luonnonsuojeluun, rauhaan, vähäosaisten asemaan. Hän pohtii, että kirkko on ehkä unohtanut mm. sairautensa vuoksi syrjäytyneet.

-Rahaa kirkko ei juuri voi jakaa, mutta voimme vaikuttaa erilaisissa järjestöissä, puhua ja kirjoittaa. Ihmiset tekevät rauhan, eivät enkelit. Kirkon on julistettava oikeudenmukaisuutta.

Eräänlaista yhteiskuntaan vaikuttamista on myös syntikäsittelyn oikominen. Enqvist ei ymmärrä, miksi jokin uskonnollinen liike on äskettäin määritellyt solmion käyttämisenkin synniksi.

-Tuollainen on ajattelua: kun näin paljon kiellän itseltäni, olen kelpaavampi.

Enqvist sanoo, ettei hänen koko ajan tarvitse kontrolloida tekemisiään.

-Perusasia on se, että hyväksyn itseni ja sen, että Jumala on minut hyväksynyt. En ole riippuvainen siitä, mitä

Pappia tarvitaan kuuntelemaan ihmisiä ja myös vaikuttamaan yhteiskuntaan.

muut ihmiset minusta ajattelevat. Voin juoda kaljaa, tanssia tai käyttää kynsilakkaa, ei se ketään vahingoita.

Enqvist kertoo, että meni kaun ennen kuin hän pystyi hyväksymään itsensä. Vasta täytettyään 20 vuotta hän ta-

jusi, ettei hänen tarvitse pönästellä kelvatakseen äidilleen ja Jumalalle. Nämä kaksi tuntuivat samalta asialta.

Teksti ja kuvat:
Tarja Kuikka
(SS)

Suomen uutisia

Finnair lisää lentäjä- koulutusta

Finnair lisää seuraavan kolmen vuoden aikana lentäjäkoulutustaan. Tavallisesti Finnair kouluttaa 40 lentäjää vuodessa, mutta jo tänä syksynä on tarkoitus ottaa koulutukseen 50-60 oppilasta.

Vuodesta 1984 jatkunut lentoliikenteen kasvu on ylittänyt Finnairin.

Lisäksi koulutuksen lisäämiseen on vaikuttanut uuden kaluston hankinta ja eläkeikää lähentelevien lentäjien suuri määrä.

Tampella teki suurkaupan Kiinaan

Tampella tekee 100 miljoonan markan arvoisen kaupan Kiinaan. Se on tähän saakka Suomen suurin kauppa Kiinaan.

Tampella toimittaa Shanghaiin ulkopuolelle rakennettavaan kartonkitehtaaseen koneet ja laitteet.

Tampella vastaa hankkeen asennuksesta, käyttöhenkilöstön koulutuksesta ja kartonkikoneen käynnistyksestä.

Toimitukset ajoittuvat vuoden 1990 loppuun.

NEXT STOP, SCANDINAVIA

SAS flies non stop to Scandinavia from New York, Chicago, Los Angeles and Seattle and offers convenient connections to more cities throughout Scandinavia.

See your travel agent or call SAS, toll free, 1-800-221-2350 (in New York City, call 718-657-7700; in Los Angeles 213-655-8600).

Make your next stop Scandinavia, with SAS.

SAS

THE AIRLINE OF SCANDINAVIA

Suomen uutisia

Suomen uutisia

Tamminiemessä yli 70,000 kävijää

Runsas 70,000 ihmistä on jo ehtinyt tutustua presidentti **Urho Kekkosen** elämäntyötä ja Suomen itsenäisyyden ajankokoa esittelevään museoon Tamminiemessä Helsingissä. Museo avasi ovensa viime joulukuussa. Myös turistit eri puolilta maailmaa ovat löytäneet tiensä sinne.

Eniten matkailijoita Tamminiemessä on käynyt Neuvostoliitosta, kertoo museomäntä **Riitta Forsman**.

Tamminiemen sauna avasi ovensa museossa kävijöille kesäkuussa. Syyskuun puoliväliin saakka on mahdollisuus kurkistella saunaan, jonka maakeissa löytyissä ovat varmasti kypsyneet monet Suomen historiaan vaikuttaneet tärkeät poliittiset päätökset.

Tamminiemen päärakennuksesta esitellään yleisölle ensimmäinen ja toinen kerros. Ensimmäisessä kerroksessa voidaan tutustua eteishalliin, presidentin työhuoneeseen, saliin, seurusteluhuoneeseen ja pieneen ruokasaliin. Toisessa kerroksessa ovat yksityistilat: mm. ruokasali, halli ja makuuhuoneet. Nykyisin siellä on varattu tila myös valokuvänäyttelyille.

Museossa järjestetään puolittain kestäviä opastettuja kierroksia. Koska tilat ovat suhteellisen ahtaat, voidaan kierrokselle ottaa kerrallaan vain 25 ihmistä. Vilkkaimpina aikoina ihmiset joutuvat odottelemaan vuoroaan. Ennakko-korvausten mukaan järjestetään ryhmille myös omia kierroksia.

Tamminiemen kolme presidenttiä

Tamminiemen jugend-tyyli-

nen päärakennus valmistui vuonna 1904. Kaksikymmentä vuotta sen jälkeen huvilan osti vuorineuvos **Amos Anderson**, joka oli presidentti **Kyösti Kallion** ystävä. Presidentin kerrotaan vihjaisseen Andersonille, että rikas vuorineuvos varmaan voisi lahjoittaa Tamminiemen köyhälle valtiolle.

Näin tapahtuikin vuonna 1940, mutta Kallio kuoli samana vuonna eikä milloinkaan ennättänyt asua Tamminiemessä. Presidentti Kekkosen kotina Tamminiemi oli kolme vuosikymmentä. Siellä hän myös ummisti silmänsä ikuisen uneen 31. elokuuta 1986. Vuonna 1974 kuollut rouva **Sylvi Kekkosen** emännöi Tamminiemessä lähes 20 vuotta.

Ennen presidentti Kekkosta siellä asuivat valtiopäämiehistä **Risto Ryt**i, ja **C.G. Mannerheim**. **J.K. Paasikivi** viihtyi paremmin Linnassa ja Tamminiemessä asui hänen kaudellaan rouva **Alli Paasikiven** sukulaisia.

Tuhat vuotta vanha terrakottakoiria

Tamminiemessä on kosolti sekä kotimaisten taiteilijoiden töitä ja eri puolilta maailmaa saatuja arvokkaita lahjoja. Toisessa kerroksessa ovat esillä mm. Ranskan presidentin **Charles de Gaullen** vuonna 1962 lahjoittama suuri kello, Moskovan patriarkan **Pimenin** ojentama ikoni sekä tuhat vuotta vanha terrakottakoiria. Viimemainittu on intiaanien käsialaa ja lahja Meksikosta.

Kekkosen yksityistiloissa toisessa kerroksessa ovat

nähtävinä myös mm. kaikki ruouva Kekkosen kirjoittamat yhdeksän kirjaa. Tunnetuin niistä on *Amalia*, joka on käännetty yhdeksälle kielelle.

Alakerran edustustiloissa presidentti Kekkonen otti vastaan sekä ulkomaisia että kotimaisia vieraita. Siellä on mm. kustavilaissphva, jolla ovat presidentit **K.J. Ståhlberg**istä lähtien istuneet kaikki valtiopäämiehet.

"Suurella mielihyvällä olen työtäni tehnyt..."

Varsin käytännölliseksi luonnehtii presidentti Kekkonen työhuonettaan radiohaastattelussa, joka on peräisin vuodelta 1964. Erityisesti näkövammaisille tarkoitettua oh-

jelmassa valtiopäämies kuvasi eloisasti ja yksityiskohtaisesti työhuoneensa sisustusta.

Olen suurella mielihyvällä täällä tehnyt työtäni, päättää Kekkonen selostuksensa.

Tuossa huoneessa on vuosikymmenien mittaan tehtyjä tärkeitä päätöksiä, tavattu valtiomiehiä eri puolilta maailmaa, kirjoitettu merkittäviä puheita ja siellä ovat mustekynällä syntyneet myös kuuluisat myllykirjeet.

Mittavan työpöydän takana on kirjahyllyn päällä monia lahjoja. Presidentti **Richard Nixonin** lahjoittamassa kellossa on 200 miljoonaa vuotta vanhaa kivettyntä puuta. Hyllyllä on myös mm. Neuvostoliiton pääsihteeri **Nikita**

Hruštševin lahjoittama upea maljakko, johon on maalattu näkymiä Kremlistä. Seiniällä ovat mm. näkymä Unkarin pustaalta ja **Akseli Gallen-Kallelan** maalaus Ilthämärä. Viimemainittu kuvaa tukkijokea.

Radionauhalla presidentti Kekkonen kertoo erityisesti mieltyneensä Gallen-Kallelan teokseen.

Asiallisesti se on kovin lähellä nuoruuttani, hän muistelee omia tukkilaiskesiään.

Erityistä huomiota Kekkosen kiinnittää selostuksensa myös varapresidentti **Lyndon B. Johnsonilta** saamaansa lahjaan: maailmankartastoon.

Siitä on ollut paljon hyötyä, hän kiittelee.

Pikku-uutisia

Suomen hintaso nousussa

Kesäkuun tietojen perusteella inflaation vuosivauhti näyttää nousevan 5.3 prosenttiin eli se on hieman korkeampi kuin toukokuussa.

Suomen lukemat ovat huomattavasti korkeammat kuin muissa OECD-maissa, joissa toukokuun inflaatioluku oli keskimäärin 3.5 prosenttia.

Asuminen eli asuntojen hinnat, korjauskustannukset ja lainakorot aiheuttivat puolet kesäkuun hintojen noususta, joka oli 0.6 prosenttia.

Liikenne eli kallistuneet valmismatkat, ajo-opetus ja liikennevakuutus oli toinen inflaatiota kiihdyttävä ryhmä. Nousupaineita taas tuo maitotaloustuotteiden kallistuminen heinäkuussa.

Vennamo jatkaa smp:n johdossa

Pekka Vennamo valittiin odotetusti uudelleen Suomen maaseudun puolueen puheenjohtajaksi. Puolueen puoluekokous pidettiin Lahdessa.

Toiseksi varapuheenjohtajaksi valittiin entinen ministeri Urpo Leppänen, joka näin palasi puoluejohtoon. Leppänen on viime viikkoina ankaraasti kritisoinut puolueen hallitusroolia.

Vennamo puolestaan arvosteli puheessaan Suomen Pankin korkopolitiikkaa mielettömäksi, koska Suomeen virtaa muutenkin liikaa rahaa ulkomailta.

Vennamon mukaan korkotason alentamisella voitaisiin jarruttaa keinottelurahaa virtaamista Suomeen ja samalla alentaa kansalaisten jokapäiväisiä elinkustannuksia erityisesti asunovelkojen osalta.

Koivusaha paloi

Suomen suurin koivusaha paloi maan tasalle Joroisissa. Palo aiheutti useiden miljoonien markkojen vahingot. Sotaka Oy:n omistuksessa ollut saha on käyttänyt vuosittain noin 30,000 kuutiometriä koivuraakapuuta. Palon takia noin 30 työntekijää jäi työttömäksi.

Ceausescu ei haluta vierailulle

Romanian presidentti Nicolae Ceausescu olisi halukas tekemään valtiovierailun Suomeen, mutta suomalaiset isännät yrittävät jarrutella suunnitelmia.

Vierailua pidetään kiusallisena mm. Romanian unkarilaisväestön sortamisesta nousseen keskustelun takia.

Ceausescun vierailu on kuluvalta vuodelta torjuttu vaaleihin vedoten, mutta suomalaiset uskovat romanialaisten ottavan asian esiin uudellen.

Armeija paukuttelee Kittiässä

Puolustusvoimat hävittää käytöstä poistettuja ampumia räjäytystarvikkeita räjäyttämällä Kittilän harjoitusalueella alkusyksystä. Räjäytettävää materiaalia on noin 360 bruttotonnia.

Aiemmin käytöstä poistettu materiaali upotettiin pääosin valtameriin, mutta kansainvälisten sopimusten myötä käytännöstä on luovuttu.

Tällä hetkellä varastoissa makaa käytöstä poistettua materiaalia noin 4,500 bruttotonnia.

Ensi vuosikymmenellä määrä kasvaa noin 3,500:lla.

Aurinkoturismi kasvaa yhä

Harvinaisen lämmin Suomen kesä ei ole himmentänyt etelämatkojen suosiota. Matkailuennätykset rikotaan tänäkin vuonna.

Etelän aurinkoon tehdään lähes miljoona matkaa, kun matkoja tehtiin viime vuonna 700,000.

Rakennemuutos on kuitenkin käynnissä. Talvimatkojen suosio kasvaa kesän rantalomia nopeammin.

Ihmiset osaavat myös vaatia enemmän. Yksilöllisyys ja erikoisuus ohittavat yhä useammin Espanjan ja Kreikan turistipyydykset. Maaseudun asukkaiden matkailu on noustanut merkittävästi matkalukuja.

Aikaisemmin lomailijat tulivat kaupungeista ja Etelä-Suomesta.

Punkki nakertaa suur tappioita

Viime vuosina voimakkaasti lisääntynyt karvatuppipunkki kiusaa Suomen nahkateollisuutta.

Vain kymmenesosa millin mittainen loinen nakertaa tehtaiden vuosittaisiin voittoihin miljoonien markkojen reian.

Nahkateollisuus on laskenut vuosittapoiden nousevan jopa kolmeen kymmeneen miljoonaan markkaan. Koko Suomen vuosittaisen vuokaupan arvo on noin 200 miljoonaa markkaa.

Karvatuppipunkki tunkeutuu nautojen talikerrokseen ja syö talia sekä muuta solukkoa.

Punkin tuhot näkyvät kovanäköisyydenä, reikänä ja värivirheinä valmiissa nahkavuodassa.

* Celebrating our 25th Anniversary *

FINNEXPRESS

FINNTASTIC GROUP FLIGHTS

FINNAIR SCHEDULED SERVICE

WEEKLY DEPARTURES—WEEKLY RETURNS

MINIMUM STAY 1 WEEK — MAXIMUM STAY 1 YEAR

LOWEST AVAILABLE AIRFARES FROM

NEW YORK \$795 • SEATTLE \$895

LOS ANGELES \$975 • MONTREAL \$700*

* RULES AVAILABLE UPON REQUEST

CHILDREN 50% — INFANTS 10%

MONEY-SAVING TAX-FREE CONNECTIONS FROM

ALL OTHER AIRPORTS IN NORTH AMERICA

SEATS ARE LIMITED — RESERVE YOURS EARLY

FOR RESERVATIONS CONTACT:

HANSLIN

TRAVEL

SERVICE

40 East 49th Street New York, N.Y. 10017

Telephones:

212 832-8989

800 223-0567

IN CELEBRATION OF THIS,

350 YEARS[®]
OF FINNISH
AMERICAN
FRIENDSHIP
1638-1988

WE'RE OFFERING THESE:

NEW, LOW ROUNDTRIP FARES TO HELSINKI

DATES	FROM NEW YORK	FROM L.A. OR SEATTLE
8/15-9/30	\$768	\$908
10/1-12/11	\$548 (midweek)	\$648 (midweek)
	\$598 (weekend)	\$698 (weekend)

In recognition of the arrival of the first Finnish settlers to the new world 350 years ago, the U.S. Congress has designated 1988 as the National Year of Friendship between the United States and Finland.

In recognition of this declaration, we are pleased to offer new, low Special Friendship Year Fares to Helsinki.

Of course, for fares this low, there are some restrictions. You must stay a minimum of 7 days and a maximum of 21 days. Reservations must be made at least 30 days prior to departure and payment must be made within 48 hours of making reservations. Tickets are non-refundable. Taxes are not included. Seats at these fares are limited and may not be available on every flight.

For more information, contact your travel agent, or call Finnair, 800-223-5700 (In New York, 212-889-7070).

